

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

Πελαγία Κοζωνάκη

Γεώργιος Τρούσας

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Επιβλέπων καθηγητής: Γαρεφαλάκης Αλέξανδρος

Ηράκλειο

Φεβρουάριος, 2018

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή κ. Γαρεφαλάκη Αλέξανδρο για την πολύτιμη βοήθεια, τις συμβουλές και την καθοδήγηση που μας προσέφερε για την ολοκλήρωση της πτυχιακής μας εργασίας. Επίσης, να ευχαριστήσουμε θερμά τις οικογένειες μας για την ηθική και οικονομική τους συμπαράσταση σε όλη τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών μας. Τέλος, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε το διοικητικό προσωπικό της βιβλιοθήκης του Ιδρύματος μας για τη βοήθεια τους στην αναζήτηση της απαιτούμενης βιβλιογραφίας η οποία και ήταν σημαντική για την επιτυχή ολοκλήρωση της εργασίας αυτής.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η αξιοπιστία των οικονομικών στοιχείων είναι ζήτημα μεγάλης σημασίας για τις επιχειρήσεις. Συνήθως η αξιοπιστία των οικονομικών στοιχείων συνδέεται με το ζήτημα της φερεγγυότητας και τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να απευθύνονται στις τράπεζες για δανεισμό προκειμένου να κάνουν επενδύσεις.

Αντικείμενο της πτυχιακής αυτής εργασίας είναι η αξιολόγηση της αξιοπιστίας και της σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων στην Ευρώπη. Για την μελέτη επομένως του θέματος αυτού μελετήθηκαν οι τρόποι που καταγράφονται τα λογιστικά γεγονότα στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων και ειδικότερα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π).

Λέξεις Κλειδιά: οικονομικές καταστάσεις, λογιστική, αξιοπιστία, επιχείρηση, επενδύσεις, φερεγγυότητα

ABSTRACT

Reliability of financial data is a matter of great importance to business. Usually, the reliability of financial data is linked to the issue of solvency and the ability of businesses to turn to lending banks to make investments.

The subject of this dissertation is to evaluate the reliability and compilation of financial statements in Europe. Therefore, the study of the accounting events in the financial statements of the companies and in particular the International Accounting Standards (IAS) was studied in order to study this issue.

Keywords: financial statements, accounting, reliability, business, investments, solvency

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	2
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	3
ABSTRACT	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο : Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	8
1.1 Τι είναι η λογιστική και ποιος ο σκοπός της	8
1.2 Οι κυριότερες οικονομικές καταστάσεις	10
1.3 Οι βασικές αρχές των οικονομικών καταστάσεων	10
1.4 Χρήστες των λογιστικών πληροφοριών	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο : ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (Ε.Γ.Λ.Σ – Δ.Λ.Π)	13
2.1 Γενική περιγραφή του ελληνικού γενικού λογιστικού σχεδίου (Ε.Γ.Λ.Σ.)	13
2.2 Οι σημαντικότερες διαφορές των Δ.Λ.Π από το Ε.Γ.Λ.Σ	14
2.2.1 «Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων»	16
2.2.2 «Κατάσταση ταμειακών ροών»	17
2.2.3 «Φόροι Εισοδήματος»	17
2.2.4 «Οικονομική ενημέρωση κατά τομέα».....	18
2.2.5 «Ενσώματες ακινητοποιήσεις»	18
2.2.6 «Μισθώσεις».....	19
2.2.7 «Έσοδα»	20
2.2.8 «Η λογιστική των κρατικών επιχορηγήσεων»	21
2.2.9 «Οι μεταβολές στις τιμές συναλλάγματος».....	21
2.2.10 «Το κόστος δανεισμού»	22
2.2.11 «Οι γνωστοποιήσεις των συνδεδεμένων επιχειρήσεων»	22
2.2.12 «Ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις»	23
2.2.13 «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις»	23
2.2.14 «Παρουσίαση οικονομικών στοιχείων με υπερπληθωρισμό»	24
2.2.15 «Γνωστοποιήσεις στις λογιστικές καταστάσεις των τραπεζών».....	25
2.2.16 «Επενδύσεις σε κοινοπραξίες»	26
2.2.17 «Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις»	26
2.2.18 «Απομείωση των στοιχείων της αξίας του ενεργητικού».....	27

2.2.19 «Προβλέψεις, υποχρεώσεις και απαιτήσεις».....	27
2.2.20 «Καταχώριση και αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων στις οικονομικές καταστάσεις»	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο : Η ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΩΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	29
3.1 Η έννοια της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων	29
3.2 Περιορισμοί στις αξιόπιστες πληροφορίες.....	32
3.3 Οι οικονομικές καταστάσεις στην Ευρώπη σύμφωνα με τα ΔΛΠ	32
3.3.1 Ο Ισολογισμός	32
3.3.2 Η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.....	36
3.3.3 Μεταβολές στα ίδια κεφάλαια	40
3.3.4 Αποθέματα	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο: Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΙΚΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΟ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ.....	43
4.1 Βασικές έννοιες – ορισμός	43
4.2 Standard & Poor’s.....	45
4.3 Fitch Ratings	46
4.4 Moody ‘ s	47
4.5 Ο ρόλος των οίκων αξιολόγησης πριν και κατά τη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ^ο : Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	52
5.1 Ο ρόλος του ορκωτού ελεγκτή	52
5.2 Οι ελεγκτικές τεχνικές	55
5.3 Τα μέσα και οι κατηγορίες του ελέγχου	56
5.4 Η ανεξαρτησία του ελεγκτή	58
5.5 Ευθύνη του ελεγκτή	58
5.5.1 Η αστική ευθύνη.....	59
5.5.2 Η ποινική ευθύνη	61
5.5.3 Η πειθαρχική ευθύνη	62
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	64
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	66

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως είναι γνωστό το ζήτημα της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων και γενικότερα των λογιστικών στοιχείων των επιχειρήσεων είναι ένα πολύ κρίσιμο θέμα που απασχολούσε ανέκαθεν τις επιχειρήσεις.

Η εργασία αυτή όπως αναφέρθηκε και στη περίληψη αναφέρεται στην ανάλυση της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων στην Ευρώπη. Στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες προκειμένου να διασφαλιστεί αυτή η διαδικασία ισχύουν κοινές μέθοδοι καταχώρησης των οικονομικών στοιχείων οι οποίες και ονομάζονται Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και αποτελούν ένα νέο τρόπο απεικόνισης των οικονομικών καταστάσεων των μεγάλων κυρίως επιχειρήσεων. Από το 2005 κιόλας κάποιες μεγάλες επιχειρήσεις (κυρίως Α.Ε) είναι υποχρεωμένες από τη νομοθεσία να τηρούν τις οικονομικές τους καταστάσεις με βάση τα ΔΛΠ ενώ η τάση αυτή αρχίζει σταδιακά να επεκτείνεται και στις πιο μικρές επιχειρήσεις αντικαθιστώντας έτσι το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1.1 Τι είναι η λογιστική και ποιος ο σκοπός της

Η Λογιστική ορίζεται ως ο επιστημονικός κλάδος που ασχολείται με τη συστηματική συγκέντρωση, την επεξεργασία και την καταγραφή πληροφοριών που αφορούν την επαγγελματική περιούσια και το οικονομικό αποτέλεσμα των επιχειρήσεων. Ένας διαφορετικός ορισμός μας λέει ότι η Λογιστική είναι η επιστήμη της συγκέντρωσης και συστηματικής κατάταξης των οικονομικών συναλλαγών και γεγονότων, αλλά και η τεχνική της συνοπτικής απόδοσης, ανάλυσης και ερμηνεία τους, όπως επίσης και της παροχής πληροφοριών για τα αποτελέσματα δραστηριότητας και τη λήψη αποφάσεων.

Οι επιχειρήσεις πρέπει να γνωστοποιούν πληροφορίες οι οποίες είναι αναγκαίες για τη λήψη οικονομικών καταστάσεων. Η παροχή των πληροφοριών γίνεται με τις οικονομικές καταστάσεις. Οι πληροφορίες αυτές ενδιαφέρουν, μεταξύ άλλων, τους [Αληφαντής Γ, (2010)]:

- Μετόχους
- Πιστωτές
- Εργαζόμενους
- Προμηθευτές
- Πελάτες
- Οικονομικούς αναλυτές
- Φορολογικές και ασφαλιστικές αρχές

Στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται τα εξής:

- Ισολογισμός

- Λογαριασμός αποτελέσματα χρήσεως
- Μεταβολές ιδίων κεφαλαίων
- Ταμειακές ροές
- Επεξηγηματικά στοιχεία
- Οι οικονομικές καταστάσεις είναι πίνακες στους οποίους εμφανίζονται τα στοιχεία του ισολογισμού και ορισμένων άλλων λογαριασμών των οικονομικών μονάδων.

Σε προσαρτήματα των οικονομικών καταστάσεων εμφανίζονται επεξηγηματικές και άλλες σημαντικές πληροφορίες που έχουν σκοπό να διευκολύνουν τους αναγνώστες στην αναγκαία πλήρη ενημέρωσή τους.

✓ Ο σκοπός της Λογιστικής είναι διττός [Αληφαντής Γ, (2010)]:

α) Η παροχή πληροφοριών στη διοίκηση, δηλαδή στην ηγεσία, των επιχειρήσεων για τη καλύτερη λειτουργία, τον έλεγχο και γενικώς τη καλύτερη και ορθολογικότερη διαχείριση των επιχειρήσεων αυτών

β) Η παραχώρηση πληροφοριών σε άτομα που είναι εκτός της επιχείρησης για τη λήψη των κατάλληλων αποφάσεων για θέματα επενδυτικών αποφάσεων, κρατικής πολιτικής κ.λπ.

- Η ανάλυση, η μέτρηση και η καταχώρηση των γεγονότων που επηρεάζουν τα στοιχεία των Οικονομικών Μονάδων.
- Η συστηματική συγκέντρωση και ταξινόμηση των διαφόρων δεδομένων.
- Ο περιοδικός προσδιορισμός της χρηματοοικονομικής καταστάσεως (Financial Position) των Οικονομικών Μονάδων.
- Ο περιοδικός προσδιορισμός των οικονομικών αποτελεσμάτων που επιτυγχάνουν οι Οικονομικές Μονάδες.
- Ο υπολογισμός διαφόρων μεγεθών, σύμφωνα με τις πληροφοριακές απαιτήσεις της διοικήσεως των Οικονομικών Μονάδων, των Κρατικών Υπηρεσιών ή άλλων φορέων εξουσίας.

1.2 Οι κυριότερες οικονομικές καταστάσεις

Μια ακριβής κατάταξη των οικονομικών καταστάσεων αποτελείται από τον Ισολογισμό, την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης [Giannarakis G. et al,(2010)], την Κατάσταση Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων, την Κατάσταση Ταμειακών Ροών και τέλος τις σημειώσεις και τις επεξηγήσεις [Γρηγοράκος Θ., (1989)].

1.3 Οι βασικές αρχές των οικονομικών καταστάσεων

- Αυτοτέλεια των χρήσεων

Για να ανταποκρίνονται στους σκοπούς τους οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται με τη λογιστική παραδοχή της αυτοτέλειας των χρήσεων. Σύμφωνα με αυτή την εκδοχή τα αποτελέσματα των συναλλαγών και άλλων λογιστικών γεγονότων αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιούνται και καταχωρούνται και απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις των περιόδων στις οποίες αυτά αφορούν. Η αυτοτέλεια των χρήσεων δεν ισχύει για την κατάρτιση της κατάστασης των ταμειακών ροών [Garefalakis A. et al (2016)].

- Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται με τη παραδοχή ότι η επιχείρηση συνεχίζει και θα συνεχίσει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες για το προβλεπτό μέλλον και δεν έχει την πρόθεση ούτε την ανάγκη να ρευστοποιήσει ή να περικόψει σημαντικά το επίπεδο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της.

1.4 Χρήστες των λογιστικών πληροφοριών

Κατά τους νεότερους χρόνους, ο αυξανόμενος ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων δημιούργησε την ανάγκη ύπαρξης ισχυρών οικονομικών οργανισμών, καθώς και τη διεύρυνση και διεθνοποίηση των συναλλαγών τους. Η κατάσταση αυτή

είναι, ως ένα βαθμό, απόρροια της αναγνώρισης των οικονομικών κλίμακας που προκαλούνται από την ανάπτυξη και μεγέθυνση [Αληφαντής Γ., (2004)].

Με τον όρο χρήστες των λογιστικών καταστάσεων εννοούμε όσους ενδιαφέρονται για την οικονομική πορεία της επιχείρησης. Οι χρήστες αυτοί κατατάσσονται σε δυο μεγάλες κατηγορίες, στους : (α) εσωτερικούς και (β) εξωτερικούς [Garefalakis A., Dimitras A., (2016)].

Στην πρώτη ομάδα ανήκουν οι μέτοχοι και όσοι βρίσκονται εντός των οικονομικών μονάδων. Η ανάπτυξη και μεγέθυνση των επιχειρήσεων δημιούργησε, εκτός των άλλων, και την ανάγκη δέσμευσης, αφενός, μεγάλου ύψους κεφαλαίων, και, αφετέρου, τη δέσμευσή τους για μεγάλο χρονικό διάστημα, λόγω και της σε μεγάλο βαθμό εκμηχάνισης της παραγωγής. Τα δύο αυτά χαρακτηριστικά οδήγησαν σε αδυναμία ή, σε άλλες περιπτώσεις, σε απροθυμία εισφοράς των απαιτούμενων κεφαλαίων από έναν επιχειρηματία ή από μικρό αριθμό επιχειρηματιών, όταν οι υφιστάμενες νομικές μορφές επιχειρηματικής συνεργασίας δημιουργούσαν το ενδεχόμενο απώλειας της συνολικής, δηλ. και της εξωεπιχειρηματικής περιουσίας του επιχειρηματία, ιδίως σε κλάδους με υψηλό βαθμό κινδύνου.

Ο μεγάλος αριθμός μετόχων καθιστά ανεπιθύμητη την απευθείας ενημέρωσή τους, έστω και σε τακτά χρονικά διαστήματα, υπό την έννοια ότι επιτρεπόταν απεριόριστα και ανεξάρτητα από το μέγεθος του κατεχόμενου από το μέτοχο κεφαλαίου, θα ήταν δυνατή η διαρροή πληροφοριών ζωτικών για ευόδωση των εταιρικών υποθέσεων από πρόσωπο που απέκτησε μικρό ποσοστό του κεφαλαίου, με μοναδική πρόθεση την πρόκληση βλάβης στην εταιρία. Στο πρακτικό, εξάλλου, πεδίο η ενημέρωση αυτή θα ήταν και αδύνατη, χωρίς τη δημιουργία σοβαρής διαταραχής στις εργασίες της εταιρίας, έστω και αν δεν υπήρχε το πρόβλημα της διαρροής βασικών πληροφοριών [Καραγιώργος Θ., Παπαδόπουλος Δ., (2010)],.

Από την άλλη μεριά, η πολυπλοκότητα των οικονομικών σχέσεων και του περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται η σύγχρονη επιχείρηση, σε συνδυασμό με την αδυναμία συμμετοχής όλων των μετοχών στη διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, δημιούργησε την ανάγκη ανάθεσης των καθηκόντων αυτών σε πρόσωπα που κατέχουν υψηλού βαθμού εξειδικευμένες επαγγελματικές και επιστημονικές γνώσεις, απαραίτητες για την εκτέλεση του έργου τους.

Στη δεύτερη ομάδα περιλαμβάνονται όλοι εκείνοι που βρίσκονται εκτός της επιχείρησης. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν, μεταξύ άλλων: (α) το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών – Χ.Α.Α., οι επενδυτές και οι πελάτες, προκειμένου να έχουν μια σαφέστερη εικόνα για τους ενδεχόμενους παράγοντες που επηρεάζουν και τους περιορισμούς στους οποίους υπόκεινται τα δημοσιευόμενα οικονομικά στοιχεία, πέρα από αυτούς που αφορούν την εφαρμογή των παραδεδεγμένων λογιστικών αρχών. (β) Οι τράπεζες, οι δανειστές και οι προμηθευτές προκειμένου, μεταξύ άλλων, να αναλάβουν τη χρηματοδότηση ή δανειοδότηση επενδυτικών προγραμμάτων. Από τη μελέτη του μεγέθους και του είδους των περιουσιακών στοιχείων, σε σχέση με το μέγεθος και τις ημερομηνίες πληρωμής των υποχρεώσεων, ένας δανειστής μπορεί, για παράδειγμα, να διαμορφώσει γνώμη για τη δυνατότητα της επιχείρησης να ικανοποιήσει τόσο τις βραχυπρόθεσμες όσο και στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. (γ) Οι κρατικές υπηρεσίες και οι δημόσιοι οργανισμοί, προκειμένου να διαμορφώσουν το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο που θα συμβάλει στην κατά το δυνατόν μεγαλύτερη ενδυνάμωση της εμπιστοσύνης των χρηστών στη αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων – χ/κ. Παράλληλα, οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες επιθυμούν αξιόπιστες χ/κ, διότι έτσι θα διευκολυνθούν στην άντληση ανάλογων στατιστικών στοιχείων. (δ) Το προσωπικό των επιχειρήσεων που ενδιαφέρεται για την πορεία των εργασιών της επιχείρησης που εργάζεται, όχι μόνο για να γνωρίζει το μέλλον του μέσα σε αυτή αλλά και για να είναι σε θέση να εκτιμήσει, αξιολογήσει και επιλέξει μεταξύ διαφόρων εργασιακών προσφορών άλλων επιχειρήσεων [Καραγιώργος Θ., Παπαδόπουλος Δ., (2010)].

Τονίζεται ότι η προσεκτική μελέτη των χ/κ παρέχει τη δυνατότητα στον εξωτερικό χρήστη με γνώσεις λογιστικής να αποκτήσει μια πλήρη αντίληψη της χρηματοοικονομικής θέσης της επιχείρησης και να ενημερωθεί για τις σημαντικές μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία κατάρτισης των προηγούμενων χ/κ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (Ε.Γ.Λ.Σ – Δ.Λ.Π)

2.1 Γενική περιγραφή του ελληνικού γενικού λογιστικού σχεδίου (Ε.Γ.Λ.Σ.)

Το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ) καθορίζεται από το Προεδρικό Διάταγμα 1123 του 1980 (Π.Δ. 1123/1980).

Σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 1 του ν. 1041/1980, "Το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο αποτελεί σύστημα κανόνων ταξινομήσεως των λογιστικών μεγεθών, δια του οποίου σκοπείται η τυποποίηση των υπό των οικονομικών μονάδων της χώρας, τηρούμενων λογαριασμών, η καθ' ενιαίο τρόπο λειτουργία και συλλειτουργία αυτών, η βάσει παραδεδεγμένων αρχών και μεθόδων αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων, η σύνταξη και δημοσίευση τυποποιημένων ισολογισμών, αποτελεσμάτων και λοιπών οικονομικών αποτελεσμάτων". Στηρίχθηκε στη φιλοσοφία του γαλλικού μοντέλου, ενώ από το 2006 και έπειτα τηρείται το σχέδιο των λογαριασμών, αλλά ακολουθούνται για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων οι λογιστικές πρακτικές των Δ.Π.Χ.Α. Θα πρέπει να τονιστεί στο σημείο αυτό ότι οι λογιστικοί υπολογισμοί δεν θα πρέπει να συνδέονται πάντα με τις φορολογικές απαιτήσεις της κυβέρνησης, συνεπώς θα πρέπει να τηρείται το σχέδιο λογαριασμών του Ε.Γ.Λ.Σ., οι λογιστικές πρακτικές των Δ.Λ.Π [Λουκάς Λουκά, (2008)]. Για τις οικονομικές καταστάσεις και οι φορολογικοί υπολογισμοί που επιτάσσει ο εμπορικός κώδικας και η ελληνική νομοθεσία των εταιριών για την καταβολή της φορολογίας. Επίσης, πρέπει να αναφερθεί ότι η ανάλυση πολλών περαιτέρω κατηγοριών λογαριασμών είναι ενδεικτική και υπάρχουν διάφοροι κενοί λογαριασμοί για τις ανάγκες της κάθε εταιρείας [Tabouratzi E. et al ,(2017)].

Στην Ελλάδα η κατά παράδοση τάση υπερβολής ισχύει και στα λογιστικά θέματα. Ως χαρακτηριστικό παράδειγμα αναφέρεται η υποχρέωση για πλήρεις τριμηνιαίες καταστάσεις και η υποχρεωτική εφαρμογή των Δ.Λ.Π. στις θυγατρικές, θέματα που καλύπτονται σε προαιρετική βάση στις περισσότερες χώρες. Επομένως, είναι βασική η ανάγκη της απλοποίησης, ώστε να περιοριστούν οι γνώριμες στους έλληνες

λογιστές αναπτύξεις λογιστικών σχεδίων σε βάθος χιλιάδων λογαριασμών, που αγγίζουν τα όρια μοναδικών λογιστικών εφευρέσεων όπως η εκτεταμένη χρήση λογαριασμών τάξης, και να επικεντρωθεί όλη η προσπάθεια στην ουσία, που είναι άλλωστε και το ζητούμενο αποτέλεσμα. Ακόμη, όσο ταχύτερα τερματιστεί ο λογιστικός δυΐσμός, που υπάρχει σήμερα με το να συλλειτουργούν δύο λογιστικά πρότυπα, τόσο μικρότερο θα είναι και το κόστος [Spinthiropoulos K. et al, (2010)]

Οι αρχές και οι κανόνες, που χρησιμοποιούνται στα ΔΛΠ έχουν πολλά κοινά σημεία με τις βασικές λογιστικές αρχές, που επιβάλλει το λογιστικό σχέδιο και η λογιστική θεωρία, όπως εφαρμόζονται στην Ελλάδα [Λουκάς Λουκά, (2008)].

2.2 Οι σημαντικότερες διαφορές των Δ.Λ.Π από το Ε.Γ.Λ.Σ

Τα σημεία που εντοπίζονται σημαντικές διαφορές είναι τα παρακάτω :

1. «ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ»
2. «ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ».
3. «ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΕ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΑΘΗ».
4. «ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ».
5. «ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ»
6. «ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ»
7. «ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ».
8. «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ».
9. «ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ».
10. «ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ».
11. «ΕΣΟΔΑ».
12. «ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ».
13. «ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ».
14. «ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ».
15. «ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ».
16. «ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ».
17. «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ».

18. «ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕ ΥΠΕΡΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟ».
19. «ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ».
20. «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ».
21. «ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ».
22. «ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ».
23. «ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ».
24. «ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ».
25. «ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ & ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ».
26. «ΑΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ».
27. «ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ: ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ».
28. «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ».
29. «ΓΕΩΡΓΙΑ»

2.2.1 «Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων» [Dimitras A. et al, (2013)]

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 1
<p><u>Κατάρτιση Καταστάσεων:</u> Άρθρο 42 του Ν. 2190/1920.</p> <p><u>Ενοποιημένες Καταστάσεις:</u> Άρθρο 100</p> <p><u>Οικονομικές Καταστάσεις:</u> Ισολογισμός Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων Προσάρτημα</p> <p><u>Αρχές Κατάρτισης</u> Άρθρο 42, παρ. 2, Ν.2190/1920 Σαφήνεια Παρουσίασης</p> <p><u>Τρόπος Παρουσίασης</u> <i>Ισολογισμός:</i> Οριζόντια κατάταξη στοιχείων ενεργητικού και παθητικού με αντίστροφη σειρά του βαθμού ρευστοποίησης και ληκτότητας αντίστοιχα, εκτός από τις τράπεζες όπου καταρτίζουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τη σειρά του βαθμού ρευστοποίησης και ληκτότητας. Η Κ.Α.Χ. συντάσσεται με τη μέθοδο των δαπανών κατά λειτουργία. Κατάσταση Ταμειακών Ροών συντάσσουν μόνο οι εισηγμένες.</p>	<p><u>Κατάρτιση Καταστάσεων:</u> ΔΛΠ1</p> <p><u>Οικονομικές Καταστάσεις:</u> Ισολογισμός Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Κατάσταση ταμειακών Ροών Επεξηγηματικές Σημειώσεις</p> <p><u>Αρχές Κατάρτισης</u> ΔΛΠ1 Ακριβοδίκαιη Παρουσίαση, Συνέχιση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας, Αυτοτέλεια Χρήσεων, Ομοιομορφία Παρουσίασης, Συγκρισιμότητα, Συμμόρφωση με τα ΔΛΠ.</p> <p><u>Τρόπος Παρουσίασης</u> Τα στοιχεία των λογιστικών καταστάσεων κατατάσσονται σε κατηγορίες (κυκλοφορούντα και μη / βραχυπρόθεσμες- μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις). Η ΚΑΧ συντάσσεται είτε με τη μέθοδο των δαπανών κατά λειτουργία, είτε με τη μέθοδο δαπανών κατ' είδος. Κατάσταση Ταμειακών Ροών ορίζεται από το ΔΛΠ 7.</p>

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.2 «Κατάσταση ταμειακών ροών»

ΕΓΑΣ	ΔΛΠ 7
<p>Απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000</p> <p><u>Υπόγρφοι Κατάρτισης:</u> Κατάσταση Ταμειακών Ροών υποχρεούνται να καταρτίζουν εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο.</p> <p><u>Ταξινόμηση Ροών:</u> Λειτουργικές, Επενδυτικές, Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες</p> <p><u>Μέθοδοι:</u> Άμεση και Έμμεση</p>	<p>ΔΛΠ 7</p> <p><u>Υπόγρφοι Κατάρτισης:</u> Όλες οι επιχειρήσεις. Αναλόσπαστο τμήμα οικονομικών καταστάσεων.</p> <p><u>Ταξινόμηση Ροών</u> Λειτουργικές, Επενδυτικές, Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.</p> <p><u>Μέθοδοι:</u> Άμεση και Έμμεση</p>

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.3 «Φόροι Εισοδήματος»

ΕΓΑΣ	ΔΛΠ 12
<p><u>Φόρος Εισοδήματος</u> αφορά μόνο επιχειρήσεις</p> <p>Υπολογίζεται από τον πίνακα διανομής κερδών. Υπολογίζεται σύμφωνα με κατάλληλες αναμορφώσεις εξόδων/εσόδων που δεν αναγνωρίζονται φορολογικά.</p> <p><u>Αναβαλλόμενος Φόρος:</u> Δεν υπάρχουν διατάξεις για την αναγνώριση αναβαλλόμενου Φόρου</p>	<p><u>Φόρος εισοδήματος</u> αποτελεί έξοδο της χρήσης και πρέπει να βαρύνει τη χρήση που αφορά. Υπολογίζεται επί της λογιστικής αξίας αφού ληφθούν υπόψη οι μόνιμες διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης.</p> <p><u>Αναβαλλόμενος Φόρος:</u> Για την αναγνώριση αναβαλλόμενου εισπρακτέου φόρου, πρέπει να υπάρχει η πιθανότητα ότι η επιχείρηση μελλοντικά θα έχει κέρδη, έτσι ώστε να συνδυάσει την απαίτηση με την υποχρέωση. Απαγορεύεται η προεξόφληση αναβαλλόμενων χρεωστικών ή πιστωτικών φόρων.</p>

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.4 «Οικονομική ενημέρωση κατά τομέα»

ΕΓΑΣ	ΔΛΠ 14
Δεν υπάρχει αντίστοιχη νομοθεσία	Οι εισηγμένες εταιρείες θα πρέπει να παρουσιάζουν τα λογιστικά τους αποτελέσματα αναλυμένα στα κύρια και δευτερεύοντα επιχειρησιακά και γεωγραφικά τμήματα της επιχείρησης. Το επίπεδο σημαντικότητας για τη δημιουργία τμήματος είναι 10% επί του συνόλου. Επίσης όλα τα τμήματα πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσα με το 75% των συνολικών εσόδων της εταιρείας.

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.5 «Ενσώματες ακινητοποιήσεις»

ΕΓΑΣ	ΔΛΠ 16
<p>Το Ε.Γ.Λ.Σ. και ο Ν.2190/1920 ορίζουν ότι οι ενσώματες ακινητοποιήσεις πρέπει να καταχωρούνται στην αξία κτήσης και να αποσβένονται σύμφωνα με τους συντελεστές απόσβεσης που προβλέπονται από το Π.Δ. 100/98 το οποίο ορίζει τους μέγιστους επιτρεπτούς φορολογικά συντελεστές. Οι αναπροσαρμογές επιτρέπονται μόνο για κτίρια, οικόπεδα και γήπεδα (2065/92). Οι τράπεζες όταν αποκτούν πάγια από πλειστηριασμούς παγίων τα καταχωρούν στο κόστος πλειστηριάσματος με την υποχρέωση να τα πουλήσουν εντός τριών ετών. Αν δεν πουληθούν αυτά τα πάγια δεν αποσβένονται.</p>	<p>Η αρχική καταχώρηση των παγίων γίνεται στο κόστος κτήσης του. Τα διοικητικά έξοδα δεν αποτελούν μέρος του κόστους. Η πραγματοποίηση επιπλέον δαπανών για ένα πάγιο, έχει σαν συνέπεια την αύξηση της λογιστικής του αξίας, μόνο αν αυξάνει τα μελλοντικά έσοδα.</p> <p><u>Αποτίμηση:</u> Υπόδειγμα Κόστους ή Υπόδειγμα Αναπροσαρμογής. Όταν γίνεται αναπροσαρμογή ενός Παγίου πρέπει να αναπροσαρμόζεται όλη η κατηγορία των παγίων που ανήκει. Το ποσό αναπροσαρμογής πιστώνεται σε ένα λογαριασμό καθαρής θέσης.²⁰</p> <p><u>Απόσβεση:</u> το πάγιο αποσβένεται σύμφωνα με τη διάρκεια ωφέλιμης ζωής του.²¹</p>

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.6 «Μισθώσεις»

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 17
<p>Οι συμβάσεις χρηματοοικονομικής μίσθωσης κατατάσσονται στις λειτουργικές μισθώσεις. Στο τέλος της μίσθωσης τα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάζονται στον μισθωτή σε τιμή χαμηλότερη από την πραγματική αξία. Τα εκμισθωμένα στοιχεία εμφανίζονται στον ισολογισμό σαν αποσβέσιμο στοιχείο. Η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσης και αξίας παγίου λογίζεται κατευθείαν στα αποτελέσματα σε κάθε χρήση.</p>	<p>Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις αποτελούν απαίτηση της επιχείρησης. Το ελάχιστο σύνολο των μισθωμάτων που πρόκειται να εισπραχθούν κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, μείον την υπολειμματική αξία των εκμισθωμένων παγίων, κεφαλαιοποιούνται και εμφανίζονται σαν απαιτήσεις κατά πελατών. Τα έσοδα αναγνωρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της Μίσθωσης και χαρακτηρίζονται σαν έσοδα από τόκους. Οι μισθώσεις διακρίνονται σε λειτουργικές και χρηματοοικονομικές.</p>

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.7 «Έσοδα»

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 18
<p><u>Έσοδα</u> από: 1) πωλήσεις εμπορευμάτων</p> <p>2) πωλήσεις υπηρεσιών 3) επιχορηγήσεις εκτός εκείνων που χορηγούνται για κτήσεις παγίων στοιχείων 4) επενδύσεις των διαθέσιμων κεφαλαίων της επιχείρησης.</p> <p><u>Έσοδο</u>: είναι η εκφρασμένη σε χρηματικές μονάδες αγοραστική δύναμη που αποκτάται, άμεσα ή έμμεσα, από τη δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας. Η ελληνική λογιστική πρακτική συνιστά την εγγραφή των πράξεων ανταλλαγής σε βιβλία.</p>	<p><u>Έσοδα</u> από: 1) πωλήσεις αγαθών 2) παροχή υπηρεσιών 3) τόκους, μερίσματα και δικαιώματα τρίτων προσώπων.</p> <p><u>Έσοδο</u>: είναι η μικτή εισροή οικονομικών ωφελημάτων στη διάρκεια της χρήσης, η οποία προκύπτει από τις συνήθεις δραστηριότητες μιας επιχείρησης και οδηγεί σε αύξηση της καθαρής θέσης. Δεν θεωρείται έσοδο μια πράξη ανταλλαγής όμοιων και ισόποσων αγαθών. Η αποτίμηση των εσόδων πρέπει να γίνεται στην πραγματική αξία του εισπραχθέντος ή εισπρακτέου ανταλλάγματος. Βάσει του ΔΛΠ 18 η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί μια σειρά από πληροφορίες στις Επεξηγηματικές της Σημειώσεις.</p>

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.8 «Η λογιστική των κρατικών επιχορηγήσεων»

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 20
Το ΕΓΛΣ και οι γνωματεύσεις του ΕΣΥΛ (41,47,192,206,292,298) καθορίζουν το θέμα των επιχορηγήσεων. Το Ελληνικό Δίκαιο είναι εναρμονισμένο με την 4 ^η Οδηγία της ΕΟΚ. Οι επιχορηγήσεις που σχετίζονται με τις λειτουργικές δαπάνες πιστώνονται σε λογαριασμό εσόδου. Επιχορηγήσεις που αφορούν αγορά παγίων εμφανίζονται σε λογαριασμούς ιδίων κεφαλαίων.	Το ΔΛΠ 20 καθορίζει το θέμα των επιχορηγήσεων. Η επιχείρηση πρέπει να εμφανίζει τις επιχορηγήσεις όταν υπάρχει η βεβαιότητα είσπραξης τους και συμμόρφωσης της. Οι επιχορηγήσεις που αφορούν το Ενεργητικό καταχωρούνται σαν «έσοδα επόμενων χρήσεων». Οι επιχορηγήσεις που αφορούν αποτελέσματα, εμφανίζονται σε πίστωση λογαριασμού εσόδου.

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.9 «Οι μεταβολές στις τιμές συναλλάγματος»

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 21
Τα στοιχεία μετατρέπονται με βάση την ισοτιμία κλεισίματος. Στις τράπεζες όλες οι συναλλαγματικές διαφορές λογίζονται στα αποτελέσματα. Ουσιαστικά ακολουθείται το πρότυπο 21.	Τα νομισματικά στοιχεία μετατρέπονται με βάση την ισοτιμία κλεισίματος. Τα μη νομισματικά στοιχεία μετατρέπονται με βάση την ισοτιμία αναγνώρισης. Οι λογιστικές διαφορές λογίζονται στα Αποτελέσματα Χρήσης.

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.10 «Το κόστος δανεισμού»

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 23
Οι τόκοι χρηματοδότησης παγίων στοιχείων, που βρίσκονται στην κατασκευαστική περίοδο σύμφωνα με το άρθρο 43, παρ. 3 του Ν. 2190/1920 θεωρούνται έξοδα πολυετούς απόσβεσης και αποσβένονται είτε εφάπαξ, είτε τμηματικά και ισόποσα σε μια πενταετία. Συναλλαγματικές διαφορές από χρηματοδότηση παγίων με δάνεια σε ξένο νόμισμα, ανήκουν στον λογαριασμό εξόδων πολυετούς απόσβεσης. Τμηματικά επιβαρύνει τα αποτελέσματα.	Το κόστος δανεισμού που σχετίζεται με αγορά ή κατασκευή παγίων μεταφέρεται στα πάγια. Όταν ο δανεισμός είναι γενικός, τότε το κόστος δανεισμού προσδιορίζεται με βάση ένα επιτόκιο κεφαλαιοποίησης. Το κόστος δανεισμού πρέπει να λογίζεται στα έξοδα της χρήσης που λαμβάνει χώρα, με παράλληλη γνωστοποίηση των μεθόδων που χρησιμοποιήσε.

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.11 «Οι γνωστοποιήσεις των συνδεδεμένων επιχειρήσεων»

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 24
Σύμφωνα με τον Ν.2190/1920 συνδεδεμένες επιχειρήσεις θεωρούνται επιχειρήσεις με σχέσεις μητρικής- θυγατρικής, θυγατρικές των παραπάνω εταιρειών ή συνδεδεμένες προς τις παραπάνω εταιρείες. Γνωστοποιήσεις: 1) Για εταιρείες στις οποίες υπάρχει συμμετοχή άνω του 10% του κεφαλαίου τους, παρατίθεται ανάλυση, η οποία περιλαμβάνει την έδρα, την επωνυμία, το αποτέλεσμα της χρήσης. 2) η μητρική εταιρεία μπορεί να παραλείπει στο προσάρτημα της την αναγραφή των ΙΚ και του αποτελέσματος των θυγατρικών, εφόσον περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της. Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις προς τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις εμφανίζονται σε ξεχωριστούς λογαριασμούς στον ισολογισμό.	Συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται: 1) Σχέση μητρικής με θυγατρική 2) Εταιρείες υπό κοινό έλεγχο 3) Συγγενείς εταιρείες Γνωστοποιήσεις: περιλαμβάνουν 1) Σχέσεις μεταξύ συνδεδεμένων μερών 2) Φύση, είδος και ποσό των συναλλαγών μεταξύ των συνδεδεμένων μερών.

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.12 «Ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις»

ΕΓΛΣ	ΔΔΠ 27
Η διαφορά της εγγραφής συμψηφισμού μεταξύ κόστους συμμετοχής και καθαρής θέσης θυγατρικής ονομάζεται διαφορά ενοποίησης και λογίζεται στην καθαρή θέση. Όταν είναι χρεωστική δύναται να λογιστεί στα άυλα πάγια και να αποσβένεται στα 5 χρόνια.	Η μητρική επιχείρηση θα πρέπει να ενοποιεί τις λογιστικές καταστάσεις όλων των θυγατρικών της. Μόνη εξαίρεση για τις θυγατρικές που θα πωληθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Η διαδικασία ενοποίησης αποτελείται από 7 βήματα.
Τα δικαιώματα μειοψηφίας και οι διαφορές ενοποίησης αποτελούν μέρος των ιδίων κεφαλαίων.	Τα αποτελέσματα της θυγατρικής Συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση από την ημέρα της εξαγοράς τους και έπειτα.

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.13 «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις»

ΕΓΛΣ	ΔΔΠ
Το άρθρο 106 του Ν.2190/1920 ορίζει τη διαδικασία εμφάνισης των συγγενών επιχειρήσεων στις Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Το άρθρο ορίζει ότι η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της εσωτερικής λογιστικής αξίας της επένδυσης, κατά την πρώτη φορά που εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης, εμφανίζεται είτε ως άυλο πάγιο και αποσβένεται, είτε αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων του ενοποιημένου ισολογισμού.	Συγγενής επιχείρηση θεωρείται εκείνη στην οποία ο επενδυτής ασκεί ουσιώδη επιρροή. Οι ενοποιημένες καταστάσεις των συγγενών επιχειρήσεων πρέπει να καταρτίζονται με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Για την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης χρησιμοποιούνται οι πιο πρόσφατες διαθέσιμες οικονομικές καταστάσεις της συγγενούς, οι οποίες συνήθως καταρτίζονται με ημερομηνία ίδια με εκείνη του επενδυτή. Το μερίδιο του επενδυτή στα κέρδη εμφανίζεται σε ξεχωριστό λογαριασμό στα αποτελέσματα.

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.14 «Παρουσίαση οικονομικών στοιχείων με υπερπληθωρισμό»

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 29
Δεν υπάρχει σχετική διάταξη.	Δεν καθορίζει το πρότυπο κάποιο ποσοστό από το οποίο θεωρείται ότι αρχίζει ο υπερπληθωρισμός. Οι οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται σε τρέχουσες μονάδες. Το αποτέλεσμα της καθαρής νομισματικής θέσης περιλαμβάνεται στα καθαρά αποτελέσματα.

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.15 «Γνωστοποιήσεις στις λογιστικές καταστάσεις των τραπεζών»

ΕΓΑΣ	ΔΛΠ 30
<p>Τα άρθρα 110 κ' 131 του κωδ.Ν2190/1920 ορίζουν τις οικονομικές καταστάσεις των τραπεζών. Στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ταμείο και διαθέσιμα στην ΚΤ • Κρατικά και άλλα αξιόγραφα • Απαιτήσεις κατά άλλων τραπεζών • Απαιτήσεις κατά τραπεζών • Ομολογίες κ' άλλοι τίτλοι • Υποχρεώσεις προς άλλες τράπεζες • Υποχρεώσεις προς πελάτες • Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους • Επισφαλείς απαιτήσεις • Μετοχικό κεφάλαιο κ' αποθεματικά • Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας περιουσιακών στοιχείων. <p>ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα • Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα • Έσοδα από τίτλους • Έσοδα προμηθειών • Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών Πράξεων <p>Οι προβλέψεις δανείων που σχηματίζουν οι τράπεζες στην Ελλάδα είναι βάσει του</p>	<p>Το ΔΛΠ 30 ορίζει τις οικονομικές καταστάσεις των τραπεζών. Στοιχεία που περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ταμείο και διαθέσιμα στην ΚΤ • Κρατικά κ' άλλα αξιόγραφα δεκτά για επαναπροεξόφληση στην ΚΤ • Κρατικά κ' άλλα χρεόγραφα κατεχόμενα για συναλλακτικούς σκοπούς • Τοποθετήσεις, δάνεια, προκαταβολές σε άλλες τράπεζες • Άλλες τοποθετήσεις στην αγορά • Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες • Επενδυτικοί τίτλοι • Καταθέσεις από άλλες τράπεζες • Άλλες καταθέσεις της χρηματαγοράς • Ποσά οφειλόμενα σε άλλους καταθέτες • Πιστοποιητικά καταθέσεων <p>ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τόκοι και Συναφή έσοδα • Δαπάνες τόκων και συναφή έξοδα • Έσοδα από μερίσματα • Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες • Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες • Κέρδη μείον ζημίες από διαπραγματεύσιμα Χρεόγραφα • Κέρδη μείον ζημίες από αγοραπωλησίες ξένων χαρτονομισμάτων • Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης
<p>Α.Ν 396/68 και υπολογίζονται στο 1% επί των ετήσιων υπολοίπων των χορηγήσεων εκτός του Ελληνικού Δημοσίου και των εγγυημένων από αυτό. Είναι Γενικές Προβλέψεις.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ζημίες από δάνεια και προκαταβολές • Γενικά έξοδα διοίκησης • Άλλα έξοδα εκμετάλλευσης <p>Κάθε κράτηση κερδών για προβλέψεις κερδών. Πέρα από το σύνηθες ποσό καταχωρείται ως Διανομή κερδών.</p>

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.16 «Επενδύσεις σε κοινοπραξίες»

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 31
Δεν υπάρχει σχετική Διάταξη.	Κοινοπραξία είναι μια συμβατική Συμφωνία με την οποία δύο ή περισσότερα μέρη αναλαμβάνουν από κοινού μια οικονομική δραστηριότητα. Υπάρχουν τρεις τύποι κοινοπραξιών: 1) οι ελεγχόμενες δραστηριότητες 2) κοινά ελεγχόμενα περιουσιακά στοιχεία 3) κοινά ελεγχόμενες περιουσιακές μονάδες.

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.17 «Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις»

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 34
Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις τουλάχιστον για το εξάμηνο της χρήσης, που για τις εισηγμένες θα πρέπει να είναι ελεγμένες από ορκωτούς ελεγκτές. Απαρτίζονται από τον Ισολογισμό, και Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης. Οι Τράπεζες δημοσιεύουν και μηνιαίες Οικονομικές καταστάσεις, Ισολογισμό Και κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.	Ενδιάμεση περίοδος είναι μια Περίοδος οικονομικής έκθεσης Μικρότερη από ένα έτος. Απαρτίζονται από τον Ισολογισμό, Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, Κατάσταση μεταβολών της καθαρής θέσης, Κατάσταση ταμειακών ροών, Επεξηγηματικές Σημειώσεις.

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.18 «Απομείωση των στοιχείων της αξίας του ενεργητικού»

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 36
Το Ελληνικό Δίκαιο αναγνωρίζει διατάξεις για το ζήτημα της αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων μιας εταιρείας για την εκτίμηση ύπαρξης υποτίμησης της αξίας τους. Η ζημία η οποία προκύπτει από την υποτίμηση καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσης που αναγνωρίστηκε. Οποιαδήποτε μείωση της υποτίμησης προηγούμενων χρήσεων έχει αναγνωριστεί σε προηγούμενα έτη, η επιχείρηση τα καταχωρεί στα έσοδα της χρήσης που προέκυψε.	Κάθε επιχείρηση θα πρέπει να διαπιστώνει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού αν και κατά πόσο υπάρχει ένδειξη ότι ένα περιουσιακό στοιχείο είναι υποτιμημένο. Σε περίπτωση τέτοιας ένδειξης η επιχείρηση θα πρέπει να έχει το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου. Όταν η ανακτήσιμη αξία του στοιχείου είναι μικρότερη από τη λογιστική αξία, τότε η επιχείρηση θα αναγνωρίσει τη σχετική ζημία. Ανακτήσιμη αξία ορίζεται η μεγαλύτερη αξία μεταξύ αξίας πώλησης και της αξίας χρήσης τους.

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.19 «Προβλέψεις, υποχρεώσεις και απαιτήσεις»

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 37
Οι προβλέψεις που λογίζονται είναι συνήθως γενικές. Ο ν.	Πρόβλεψη είναι μια υποχρέωση αβέβαιου ποσού ή χρόνου. Το ποσό που καταχωρείται σαν πρόβλεψη πρέπει να είναι η ορθή
2190 ορίζει σαν γενική αρχή ότι οι προβλέψεις θα πρέπει να πραγματοποιούνται για κάθε κίνδυνο.	εκτίμηση της δαπάνης, που απαιτείται για να διακανονιστεί η δέσμευση. Οι προβλέψεις θα πρέπει να αναθεωρούνται σε κάθε ημερομηνία του Ισολογισμού. Η χρήση των προβλέψεων πρέπει να γίνεται μόνο για δαπάνες που τις αφορούν.

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

2.2.20 «Καταχώριση και αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων στις οικονομικές καταστάσεις»

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 39
<p>Όλα τα στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού καταχωρούνται στο Κόστος Κτήσης. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία είναι κυρίως τα χρεόγραφα. Στις τράπεζες η ταξινόμηση των Χρεογράφων γίνεται σύμφωνα με Κ.Λ.Σ.Τ.:</p> <p>ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεκτά για επαναχρηματοδότηση • Συμμετοχές σε επιχειρήσεις συγγενείς που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης • Λοιπά χρεόγραφα <p>Το Κ.Λ.Σ.Τ. διακρίνει τα χρεόγραφα σε 2 Κατηγορίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συμμετοχές ή τίτλοι διαρκούς Κατοχής • Συμμετοχές ή τίτλοι με πρόθεση διακράτησης εντός της επόμενης χρήσης <p>ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΚΑΙ HEDGING</p> <p>Δεν υπάρχει διάταξη στην ελληνική Νομοθεσία που να ορίζει συγκεκριμένα τη Λογιστική και αποτίμηση παραγώγων. Οι Ελληνικές τράπεζες εφαρμόζουν τη</p>	<p>Αρχικά όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού καταχωρούνται στο κόστος Κτήσης, το οποίο προσδιορίζεται από την εύλογη αξία του τιμήματος αγοράς. Η αναγνώριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων γίνεται όταν η επιχείρηση καθίσταται συμβατικό μέρος μιας σύμβασης. Ο διαχωρισμός των στοιχείων γίνεται σε τέσσερις κατηγορίες.</p> <p>ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εμπορικό χαρτοφυλάκιο • Διακρατηθέντα ως τη λήξη • Δάνεια παρασχεθέντα πρωτογενώς • Διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα <p>ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΚΑΙ HEDGING</p> <p>Η χρήση των παραγώγων είναι διττή, αφορά είτε την Κερδοσκοπία (trading), είτε την αντιστάθμιση κινδύνου (hedging).</p> <p>Όλα τα παράγωγα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και συμπεριλαμβάνονται στον ισολογισμό.</p> <p>Παράγωγα με σκοπό την κερδοσκοπία, στα αποτελέσματα καταχωρείται η διαφορά στην τρέχουσα Αξία τους.</p> <p>Παράγωγα για αντιστάθμιση κινδύνου, έχουν σαν συνέπεια να μην αναγνωρίζεται η γενική αντιστάθμιση</p>
<p>μέθοδο των δεδουλεωμένων για τη λογιστική παρακολούθηση των παραγώγων και έχουν εμμέσως υιοθετήσει την έννοια του macro-hedging.</p>	<p>κινδύνου (macro-hedging).</p> <p>Δεν γίνεται αποδεκτό το hedging σε επίπεδα Χαρτοφυλακίων που δεν μοιράζονται τον ίδιο κίνδυνο</p> <p>Δεν είναι αποδεκτό το hedging επιτοκιακού Κινδύνου στα στοιχεία που διακρατούνται ως τη λήξη τους.</p>

Πηγή: Σακέλλης Ε, Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή, Αθήνα 2005

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: Η ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΩΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Για να γίνει πλήρως κατανοητή η έννοια της αξιοπιστίας στον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, θεωρείται απαραίτητο να αποσαφηνιστεί ο ρόλος της στο σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών. Από τη στιγμή που ο κάθε διενεργούμενος έλεγχος ανήκει στο συγκεκριμένο σύνολο πρέπει να μελετηθεί μέσα από αυτό το πρίσμα. Μόνο έτσι γίνονται αντιληπτές οι διαστάσεις της ποιότητας στον έλεγχο, οι παράγοντες που την καθορίζουν και τα μέσα με τα οποία διασφαλίζεται.

3.1 Η έννοια της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων

Έχοντας ως βάση την ευρεία έννοια της ποιότητας στις παρεχόμενες υπηρεσίες, η ποιότητα στον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μπορεί να κατανοηθεί και να αναλυθεί ακόμα περισσότερο, καθώς τονίζονται κάποιες διαστάσεις που τη διαχωρίζουν από τα υπόλοιπα είδη υπηρεσιών [Sariannidis N. et al, (2009)].

Σύμφωνα με τους ορισμούς που δόθηκαν από τους DeAngelo (1981) και Hussainey (2009), η αξιοπιστία ορίζεται ως η συνδυασμένη πιθανότητα καταρχάς του εντοπισμού και κατόπιν της αναφοράς ουσιαστικών λαθών που εμφανίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Η πιθανότητα αυτή εξαρτάται τόσο από τις γνώσεις και τις ικανότητες που κατέχει ο εκάστοτε ελεγκτής, όσο και από το βαθμό ανεξαρτησίας του, δηλαδή την ικανότητα να εκφέρει οποιαδήποτε γνώμη χωρίς να υποκύπτει σε προσωπικά συμφέροντα και σε πιθανές ασκούμενες πιέσεις από την ελεγχόμενη επιχείρηση.

Αντιστοίχως, κατά τους Titman S. και Trueman B. (1986), η αξιοπιστία ορίζεται ως το επίπεδο ακρίβειας που ο ελεγκτής θέλει να μεταφέρει στους επενδυτές μέσω των δημοσιευμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, έτσι ώστε να μπορέσουν να εκτιμήσουν την αγοραία αξία της επιχείρησης με μεγαλύτερη ακρίβεια. Αυτή η θεώρηση στηρίζεται στην άποψη του Wallace (1980), ο οποίος ανέφερε ότι η αξιοπιστία είναι η ικανότητα του κάθε ελεγκτή να μειώσει τη μεροληψία που περιλαμβάνεται στις λογιστικές καταστάσεις [Garefalakis A. et al, (2009)].

Για να γίνει κατανοητή η αξιοπιστία πρέπει να αναλυθεί στα επιμέρους συστατικά της. Κατά τον Duff (2004), η αξιοπιστία σχετίζεται άμεσα με την ποιότητα παροχής υπηρεσιών και με την τεχνική ποιότητα. Η ποιότητα παροχής υπηρεσιών στη συγκεκριμένη στιγμή διαμορφώνεται βάσει τεσσάρων παραγόντων [Mantalis G. et al, (2016)]:

1. Την υπευθυνότητα του ελεγκτή
2. Την εν συναίσθησή του
3. Το βαθμό εξυπηρέτησης του κάθε πελάτη
4. Την παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών

Αντιστοίχως, η τεχνική ποιότητα από την πλευρά της επηρεάζεται από πέντε παράγοντες:

1. Τη φήμη του ελεγκτή
2. Την ικανότητά του να παρακολουθεί και να εντοπίζει με ακρίβεια τα ουσιώδη λάθη στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις
3. Την ανεξαρτησία του από την ελεγχόμενη οντότητα
4. Την επαγγελματική του εμπειρία
5. Την επαγγελματική του επάρκεια, σχετικά με τον έλεγχο των επιχειρήσεων που ανήκουν στον υπό εξέταση κλάδο.

Προϊόντα της ελεγκτικής ποιότητας είναι η αξιοπιστία της πληροφόρησης, όπως απορρέει από την αξιοπιστία των δημοσιευμένων οικονομικών στοιχείων, και η ποιότητά της. Με τον όρο αξιοπιστία εννοείται ότι όλες οι πληροφορίες που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι πλήρεις, ορθές, ακριβείς, κατανοητές και έγκαιρες. Αυτά τα δύο προϊόντα έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση του κύρους των ελεγκτών και, κατά συνέπεια, την εισροή νέων επιχειρήσεων που επιθυμούν να ελεγχθούν από τους συγκεκριμένους ελεγκτές λόγω της φήμης τους καθώς οι ίδιες ούτε γνωρίζουν αν πραγματικά οι χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις αποδίδουν με ακρίβεια και σαφήνεια την αληθινή οικονομική εικόνα του

οργανισμού, ούτε μπορούν να συγκρίνουν την ποιότητα των υπηρεσιών ελέγχου με άλλους ανταγωνιστικούς οργανισμούς, αλλά δεν είναι και σε θέση να επαληθεύσουν αν η ποιότητα ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι αυτή που πληρώνουν.

3.2 Περιορισμοί στις αξιόπιστες πληροφορίες

Παρακάτω αναλύονται σύντομα οι κυριότεροι περιορισμοί που υπάρχουν στην παροχή αξιόπιστων πληροφοριών από τις επιχειρήσεις σχετικά με τις οικονομικές τους καταστάσεις [Lemonakis C. et al,(2016)]:

1. Ο περιορισμός της έγκαιρης πληροφόρησης

Αν υπάρχει δίχως προειδοποίηση καθυστέρηση στη διάχυση των πληροφοριών αυτές μπορεί να χάσουν τη χρησιμότητα τους. Η διοίκηση πρέπει να ισορροπεί τα πλεονεκτήματα της έγκαιρης ενημέρωσης και διάχυσης των αξιόπιστων πληροφοριών [Καραμάνης Κ., (2008)].

2. Η διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ οφέλους και κόστους

3. Η διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ των ποιοτικών χαρακτηριστικών [Lemonakis C. et al, (2016)].

3.3 Οι οικονομικές καταστάσεις στην Ευρώπη σύμφωνα με τα ΔΛΠ

Ως οικονομικές καταστάσεις θεωρούνται: ο ισολογισμός τέλους χρήσης, η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, οι μεταβολές στα ίδια κεφάλαια, η κατάσταση ταμειακών ροών και το προσάρτημα [Garefalakis A. et al, (2015)].

3.3.1 Ο Ισολογισμός

Η κατάσταση του ισολογισμού της εκάστοτε χρήσης δημιουργείται υποχρεωτικά στο τέλος της κάθε έτους - χρήσης σύμφωνα με το παρακάτω υπόδειγμα [Βλάχος Χρ.- Λούκα Λ., (2007)]:

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	2016	2015
ΕΞΟΔΑ		
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ		
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
I. Ασώματες ακινητοποιήσεις		
Υπεραξία επιχείρησης		
Βιομηχανικές άδειες		
Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις		
II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις		
Πάγια με σύμβαση leasing		
Λοιπές ενσώματες ακινητοποιήσεις		
III. Συμμετοχές και άλλες μακρ. Χρημ. Απαιτήσεις		
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις		
Λοιπές χρηματοοικονομικές απαιτήσεις		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Αποθέματα		
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις		
Προκαταβολές		

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Μετοχικό κεφάλαιο		
Αποθεματικά		
Αποθεματικά εις νέο		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Έντοκα δάνεια μακροπρόθεσμα		
Αναβαλλόμενοι φόροι		
Υποχρεώσεις παροχών αποχώρησης προσωπικού		
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις		
Βραχυπρόθεσμα δάνεια		
Βραχυπρόθεσμο μέρος έντοκων δανείων		
Προβλέψεις βραχυπρόθεσμες		

Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		

Η κατάσταση αυτή του ισολογισμού δημοσιεύεται στις εφημερίδες και στο διαδίκτυο μαζί με τη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης σύμφωνα με όσα ορίζει το ΔΛΠ 1. Δηλαδή όσες Α.Ε εφαρμόζουν τα ΔΛΠ δεν δημοσιεύουν τον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων. Στην κατάσταση του ισολογισμού περιλαμβάνονται υποχρεωτικά τουλάχιστον τα στοιχεία που απεικονίζονται στο παραπάνω υπόδειγμα, εφόσον τα στοιχεία αυτά είναι διαθέσιμα στην επιχείρηση με ημερομηνία 31/12 του εκάστοτε έτους. Το ΔΛΠ 1 ισχύει κανονικά και σε όλες τις οικονομικές καταστάσεις [Βλάχος Χρ.- Λούκα Λ., (2007)].

Όλα τα στοιχεία της κατάστασης του ισολογισμού απεικονίζονται σε δύο στήλες. Στη πρώτη στήλη εμφανίζονται τα στοιχεία που υπάρχουν με 31/12 του εκάστοτε έτους και έχουν να κάνουν με τον ισολογισμό της χρήσης ενώ στη δεύτερη στήλη εμφανίζονται τα στοιχεία που αφορούν τον ισολογισμό της προηγούμενης χρήσης [Garefalakis A. et al, (2015)].

Τα περιουσιακά στοιχεία, οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις εμφανίζονται στον ισολογισμό ανάλογα με τη περίοδο της ρευστοποίησης τους εκτός κι αν η εταιρεία προσδιορίζει βασιζόμενη στις δραστηριότητες της άλλου είδους διάκριση των στοιχείων.

Προχωρώντας στην ανάλυση του ισολογισμού μιας Α.Ε βρίσκουμε τις εξής υποομάδες [Βλάχος Χρ.- Λούκα Λ., (2007)]:

1. Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ή το Πάγιο ενεργητικό

Θεωρούνται τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία πρόκειται να ρευστοποιηθούν μετά τη λήξη του επόμενου οικονομικού έτους από εκείνου της σύνταξης του ισολογισμού. Δηλαδή αν ο ισολογισμός συνταχθεί με 31/12/2015 τότε ως πάγια στοιχεία θεωρούνται όσα πρόκειται να ρευστοποιηθούν από 1/1/2016 και μετά.

2. Κυκλοφορούν ενεργητικό

Κάθε περιουσιακό στοιχείο θεωρείται ότι αποτελεί στοιχείο του κυκλοφορούντος ενεργητικού όταν πρόκειται να ρευστοποιηθεί μέσα σε 12 μήνες από τη σύνταξη του ισολογισμού [Alexoroulos G. et al, (2016)].

3. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Όταν μια υποχρέωση πρόκειται να ικανοποιηθεί σε περισσότερους από 12 μήνες από την ημερομηνία που συντάσσεται ο ισολογισμός ή όταν δεν αναμένεται να διακανονιστεί κατά τη συνήθη πορεία του κύκλου εκμετάλλευσης της επιχείρησης τότε αυτή κρίνεται ως μακροπρόθεσμη υποχρέωση.

4. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Όταν μια υποχρέωση αναμένεται να ικανοποιηθεί κατά τη πάγια πορεία της εκμετάλλευσης της επιχείρησης ή όταν οφείλεται να ικανοποιηθεί μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού, τότε η υποχρέωση αυτή θεωρείται ως βραχυπρόθεσμη υποχρέωση [Βλάχος Χρ.- Λούκα Λ., (2007)].

Κλείνοντας την ενότητα αυτή κάποιες βασικές πληροφορίες που πρέπει να παρουσιάζονται είτε στον ισολογισμό είτε στο προσάρτημα σύμφωνα με το ΔΛΠ 1 είναι οι εξής:

- Κάθε στοιχείο θα πρέπει να αναλύεται και να εμφανίζεται όπου αρμόζει, ανάλογα με τη φύση του
- Θα πρέπει να γνωστοποιούνται ξεχωριστά τα πληρωτέα ποσά στη μητρική επιχείρηση, στις συγγενείς επιχειρήσεις ή και σε άλλα συνδεδεμένα μέρη καθώς και οι απαιτήσεις από τις εταιρείες αυτές

3.3.2 Η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης

Η κατάσταση του λογαριασμού αποτελέσματα χρήσης καταρτίζεται υποχρεωτικά στο τέλος της κάθε χρήσης και δημοσιεύεται μαζί με τον ισολογισμό. Στη κατάσταση

αποτελεσμάτων χρήσης περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα εξής κονδύλια [Φίλος, Λ. Ι., (2003)]:

- Τα έσοδα
- Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης
- Τα χρηματοοικονομικά έξοδα
- Το μερίδιο των κερδών και ζημιών από συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες που παρακολουθούνται με τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης
- Η δαπάνη φόρου
- Το κέρδος ή η ζημιά από συνήθεις δραστηριότητες
- Τα έκτακτα στοιχεία
- Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές
- Το καθαρό κέρδος ή η ζημιά της χρήσης

Όλα τα στοιχεία της κατάστασης του λογαριασμού αποτελέσματα χρήσης απεικονίζονται χωριστά πρώτα σε στήλη ή σε στήλες, ανάλογα της τελευταίας χρήσης και δίπλα σε άλλη στήλη τα αντίστοιχα αποτελέσματα της προηγούμενης χρήσης.

Η κατάσταση με τα αποτελέσματα χρήσης όπως αυτή καθορίστηκε με βάση την ΚΥΑ Κ2 – 1135/16.12.2008, με τα λιγότερα στοιχεία που θα μπορούν να δημοσιεύονται απεικονίζεται στο παρακάτω υπόδειγμα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

(ετήσια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε ευρώ

1/1/2016 – 31/12/2016					1/1/2015 – 31/12/2015		
	Επεξ. Σημεί ωση	Συνεχιζόμ ενες δραστηριό τητες	Διακοπτό μενες δραστηριό τητες	Σύν ολο	Συνεχιζόμ ενες δραστηριό τητες	Διακοπτό μενες δραστηριό τητες	Σύν ολο
Κύκλος Εργασιών							
Μικτά κέρδη ή ζημιές							
Κέρδη ή ζημιές προ φόρων, χρηματοδο τικών και επενδυτικό ν αποτελεσμ άτων							
Κέρδη ή ζημιές προ φόρων							
Κέρδη ή ζημιές μετά από φόρους							
Κατανέμον ται σε:							
Μετόχους εταιρίας							

Μετόχους μειοψηφί ας							
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή							
Προτεινόμ ενο μέρισμα ανά μετοχή							
Κέρδη ή ζημιές προ φόρων, χρηματοδο τικών, επενδυτικό ν αποτελεσμ άτων και συνολικών αποσβέσεω ν							

3.3.3 Μεταβολές στα ίδια κεφάλαια

Ένα μέρος από τις οικονομικές καταστάσεις αποτελούν και οι μεταβολές στα ίδια κεφάλαια, οι οποίες δημοσιεύονται μαζί με τον ισολογισμό και την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Πιο συγκεκριμένα, η κατάσταση μεταβολές στα ίδια κεφάλαια δείχνει [Βλάχος Χρ.-Λούκα Λ., (2007)]:

- Το καθαρό κέρδος ή τη ζημία της συγκεκριμένης επιχείρησης
- Το κάθε έσοδο και έξοδο, κέρδος ή ζημία που καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και το σύνολο που προκύπτει από τα στοιχεία αυτά
- Τη σωρευτική επίδραση που επιφέρουν οι μεταβολές στις λογιστικές μεθόδους και οι διορθώσεις στα βασικά λάθη
- Τις μεταφορές κεφαλαίων από ή προς τους ιδιοκτήτες και διανομές μερισμάτων στους ιδιοκτήτες
- Το υπόλοιπο από το σωρευμένο κέρδος ή τη ζημία στην αρχή της χρήσης και στο τέλος αυτής καθώς και τη κίνηση μέσα στη χρήση
- Τη συμφωνία της λογιστικής αξίας στην αρχή και στο τέλος της χρήσης για κάθε κατηγορία κεφαλαίου για τη διαφορά υπέρ το άρτιο και για κάθε αποθεματικό, γνωστοποιώντας ξεχωριστά κάθε μεταβολή

3.3.4 Αποθέματα

Ως αποθέματα θεωρούνται τα εμπορεύματα, τα έτοιμα και τα ημιτελή προϊόντα, οι πρώτες ύλες, τα οικόπεδα, τα κτήρια κτλ. Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή αξία μεταξύ της αξίας κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Δηλαδή, στην αποτίμηση δεν λαμβάνεται καθόλου υπόψη η τρέχουσα τιμή αγοράς [Καραμάνης Κ.- Παπαδάκης Β., (2008)].

Ως «καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία» θεωρείται η πιθανή τιμή πώλησης του αποθέματος, μειωμένη με το κόστος ολοκλήρωσης της επεξεργασίας. Ως «κόστος αποθέματος» σε αυτούς που παρέχουν υπηρεσίες θεωρείται κατά κύριο λόγο η εργασία και οι λοιπές δαπάνες του άμεσα απασχολούμενου προσωπικού για την παροχή των υπηρεσιών. Με άλλα λόγια οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ως απόθεμα στο τέλος της χρήσης παίρνεται το κόστος από τις υπηρεσίες εκείνες, για τις οποίες η επιχείρηση δεν έχει καταχωρήσει ακόμα τα αντίστοιχα σχετικά έσοδα [Garefalakis A. et al, (2016)].

Στις επιχειρήσεις που πουλάνε τα είδη τους λιανικώς, το κόστος του αποθέματος προσδιορίζεται με μείωση της αξίας πώλησης του αποθέματος σύμφωνα με το ποσοστό μικτού κέρδους χρησιμοποιώντας για κάθε τμήμα λιανικής και ένα μέσο ποσοστό μικτού κέρδους.

Ως «μέθοδοι αποτίμησης» της μέσης τιμής κτήσης θεωρούνται: η FIFO, το μέσο σταθμικό κόστος και το εξατομικευμένο κόστος [Lemonakis C. et al, (2016)].

Ως «τιμή κτήσης» παίρνεται η τιμή εκείνη που διαμορφώνεται αφού συμπεριληφθούν όλες οι δαπάνες αγοράς, το κόστος μετατροπής και οι λοιπές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για να φτάσουν τα αποθέματα στην παρούσα θέση και κατάσταση. Σε περίπτωση που η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι μικρότερη από τη μέση τιμή κτήσης τότε θα πρέπει να σχηματίζεται πρόβλεψη με τη διαφορά. Στη συνέχεια και σε επόμενη περίοδο αν η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι μεγαλύτερη από τη μέση τιμή κτήσης ή μεγαλύτερη από τη προηγούμενη καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τότε γίνεται εγγραφή αναστροφής για το ποσό της προηγούμενης πρόβλεψης. Η εγγραφή γίνεται με ολόκληρο το ποσό της πρόβλεψης αν η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι μεγαλύτερη από τη μέση τιμή κτήσης ή με τη διαφορά αν η καινούργια

καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι μεγαλύτερη από την παλαιότερη καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία αλλά μικρότερη από τη μέση τιμή κτήσης [Garefalakis A. et al, (2016)].

Δηλαδή, στην απογραφή το εμπορεύσιμο αγαθό απεικονίζεται με τη μέση τιμή κτήσης και αν η ρευστοποιήσιμη αξία είναι μικρότερη από τη μέση τιμή κτήσης τότε με τη διαφορά που προκύπτει από τις δύο αυτές αξίες χρεώνεται ο λογαριασμός 68.50 και πιστώνεται ο αντίστοιχος λογαριασμός της ομάδας 2 [Galyfianakis G. et al, (2017)], [Καραμάνης Κ.- Παπαδάκης Β., (2008)].

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο: Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΙΚΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΟ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ

4.1 Βασικές έννοιες – ορισμός

Οι Οργανισμοί Αξιολόγησης της Πιστοληπτικής Ικανότητας (ΟΑΠΙ) αξιολογούν τον πιστωτικό κίνδυνο που ενέχουν ομόλογα που εκδίδονται είτε από κυβερνήσεις, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις ή ιδιώτες να ανταποκριθούν στις δανειακές τους υποχρεώσεις. Συλλέγουν και διασταυρώνουν πληροφορίες από διάφορες πηγές που σχετίζονται με τον εκδότη των χρεογράφων, την οικονομική του κατάσταση, τη φύση του χρεογράφου και γενικά την ικανότητα που έχει για να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις του απέναντι στους κατόχους του ομολόγου του. Εξαιτίας των διαφόρων τύπων χρεογράφων (π.χ. βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα) υπάρχει η πιθανότητα η αξιολόγηση δυο ξεχωριστών ομολόγων του ίδιου εκδότη να είναι διαφορετική (www.wikipedia.org).

Η ανάπτυξη του τραπεζικού συστήματος δημιούργησε μεγαλύτερη ανάγκη ώστε να μετρηθούν αλλά και να σταθμιστούν οι κίνδυνοι που δημιουργήθηκαν και οι ΟΑΠΙ είναι πλέον ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία για την ικανοποίηση αυτής της ανάγκης. Η αρχή πραγματοποιήθηκε στην περίοδο κατασκευής και επέκτασης του σιδηροδρομικού δικτύου των ΗΠΑ, κατά την διάρκεια του αμερικάνικου εμφύλιου πολέμου 1861-1865, και έκτοτε η άνοδος τους ήταν ραγδαία και ο ρόλος τους πλέον καθοριστικός. Συχνά αποτελούν ιδιωτικούς ρυθμιστές κεφαλαιαγορών και οι αξιολογήσεις τους επιδρούν στις ενέργειες εκδοτών, δανειοληπτών ακόμη και κυβερνήσεων ως προς την λήψη αποφάσεων.

Οι όροι λειτουργίας των συγκεκριμένων οίκων βασίζονται στο σύνταγμα και κυρίως στο άρθρο περί δικαιώματος έκφρασης της γνώμης μας ελεύθερα.

Συνήθως η αξιολόγηση ξεκινά μετά από αίτημα του εκδότη ενός ομολόγου και πιο σπάνια από τον οργανισμό αξιολόγησης προς τον εκδότη. Κατόπιν ο ΟΑΠΙ ερευνά τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες δημοσίως (όπως ταμειακές ροές, κερδοφορία, μόχλευση της εταιρίας, κάλυψη τόκων κ.α.) και τα αρχεία στο εσωτερικό της εταιρίας με την προσδοκία για την απόδοση του ομολόγου. Τα ποσοτικά αυτά δεδομένα αποκαλούνται

βασική πληροφόρηση ενώ υπάρχει και η ποιοτική και υποκειμενική πληροφόρηση για τον εκδότη (όπως αξιοπιστία της επιχείρησης, εμπορικό σήμα, μελλοντικές αποφάσεις για χρηματοδότηση κ.α.).

Η αμοιβή πραγματοποιείται με δύο τρόπους, είτε “με βάση την συνδρομή” όπου οι βαθμολογίες γίνονται γνωστές μόνο στους συνδρομητές, είτε με το “ο εκδότης πληρώνει”. Εφόσον ολοκληρωθεί η αξιολόγηση, ο οίκος συνεχίζει να ενημερώνεται για την πιστοληπτική ικανότητα της εταιρίας/κράτους και την ονομαστική αξία των ομολόγων και αν κριθεί απαραίτητο πραγματοποιεί νέα εκτίμηση.

Παγκοσμίως υπάρχουν περίπου 150 οίκοι αξιολόγησης. Μολαταύτα μόνο τρεις από αυτούς βρίσκονται καθημερινά στο φως της δημοσιότητας. Standard & Poor’s (S&P), Moody’s και Fitch, οι οποίοι καλύπτουν το 97% της αγοράς. Μόνο οι δυο πρώτοι κατέχουν από ένα μερίδιο 40% έκαστος, ενώ η Fitch κατέχει πάνω από το 15%.

Στην λίστα είναι τα ονόματα μιας σημαντικής πλειοψηφίας οίκων αξιολόγησης, ίσως των πιο ενεργών (default.com) :

A.M Best (U.S)

Baycorp Advantage (Australia)

Bulgarian Credit Rating Agency (Bulgaria, European Union)

Capital Standars Rating (Kuwait)

Capital Intelligence (Cyprus)

CRA Rating Agency (formerly, Czech Rating Agency)

Credit Rating Agency of Bangladesh Ltd. (CRAB)

Credo line (Ukraine)

CRISIL, Limited (India)

Dagong Global Credit Rating Co., Ltd. - (China)

Egan-Jones Rating Company - (U.S.)

Equilibrium Clasificadora de Riesgo – (Peru)

Feller Rate Clasificadora de Riesgo - (Chile)

Global Credit Rating Co. – (South Africa)

Interfax Rating Agency (IRA) -- Russia

Japan Credit Rating Agency, Ltd. (JCRA) – (Japan)

ONICRA (India)

Rapid Ratings International (U.S.)

Weiss Ratings (U.S.)

4.2 Standard & Poor's

Θεωρείται ως ο δυναμικότερος οίκος αξιολόγησης παγκοσμίως και αποτελεί θυγατρική εταιρία της Media Mc Graw-Hill από το 1966 (εκδόσεις, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, μέσα ενημέρωσης, εκπαίδευση). Η ίδρυσή του πραγματοποιήθηκε το 1941, μετά από συγχώνευση των εταιριών Poor's Publishing Company και Standard Statistics Bureau. Οι κύριες εργασίες του οίκου αφορούν σε αξιολόγηση πιστοληπτικής διαβάθμισης μιας χώρας καθώς και στον υπολογισμό πολιτικού κινδύνου και αποτίμησης δημόσιου χρέους. Είναι ο μεγαλύτερος οίκος παγκοσμίως σε τζίρο, το 2013 μόνο αξιολόγησε πάνω από \$ 6,6τρις νέα χρέη, και έχει συνολικά πραγματοποιήσει πάνω από 1.200.000 αναλύσεις για συνολικά χρέη περίπου \$ 52τρις. Τα έσοδα της για το 2013 ξεπέρασαν τα \$ 2,2 δις κατά \$ 200εκατ. περισσότερα από το 2012. Η εταιρία κατέχει περίπου το 40% παγκοσμίως στην αγορά αξιολόγησης, έχει παρουσία σε 25 χώρες και περίπου 6.000 εργαζόμενους και πάνω από 1.400 αναλυτές. Πρόεδρος του οίκου από τον Ιανουάριο του 2014 είναι ο Neeraj Sahai.

Ο οίκος Standard & Poor's για την πιστοληπτική αξιολόγηση των ομολόγων χρησιμοποιεί τις κάτωθι κλίμακες

(https://www.standardandpoors.com/en_US/web/guest/home):

Βραχυπρόθεσμη αξιολόγηση : F1+,F1,F1-,F2,F3,B,C,D.

Μακροπρόθεσμη αξιολόγηση: AAA, AA+, AA, AA-, A+, A, A-, BBB+, BBB, BBB-, BB+, BB, BB-, B+, B, B-, CCC+, CCC, CCC-, CC, C, RD, D.

Με βάση τον συγκεκριμένο οίκο ένα ομόλογο βαθμολογείται ως χαμηλής φερεγγυότητας – επισφαλές από την κατηγορία BB έως C και ως υψηλής φερεγγυότητας από την κατηγορία AAA έως BBB. Η απόδοση των ομολόγων είναι άμεσα συνδεδεμένη με την διαβάθμισή τους. Τα ομόλογα με χαμηλή βαθμολογία πιστοληπτικής ικανότητας έχουν πιο υψηλή απόδοση 1 (yield) σε σχέση με τα ομόλογα καλύτερης πιστοληπτικής ικανότητας.

Τέλος ορισμένοι από τους πιο σημαντικούς δείκτες των χρηματιστηρίων στον κόσμο έχουν το όνομα του συγκεκριμένου οίκου, όπως στη Νέα Υόρκη ο S&P500, στον Καναδά ο S&P/TSX, στην Ιταλία ο S&P/MIB, στην Αυστραλία ο S&P/ASX200 και ο διεθνής δείκτης S&P Global 1200.

4.3 Fitch Ratings

Είναι ο τρίτος σε μέγεθος οίκος αξιολόγησης με πιο περιορισμένο μερίδιο αγοράς (16%) και ίσως ο πιο “ευρωπαϊκός” από τους άλλους δυο μεγάλους οίκους, ενώ συχνά αποτελεί τον “διαιτητή” του κλάδου όταν υπάρχουν αποκλίσεις στις αξιολογήσεις των άλλων δυο.

Ιδρύθηκε τον Δεκέμβριο του 1913 από τον Αμερικανό οικονομικό αναλυτή John Knowles Fitch, αρχικά ως εκδοτικός οίκος (Fitch Publishing Company) οικονομικών στατιστικών στοιχείων και αναλύσεων για χρήση από επενδυτές και στον οποίο οφείλεται το σύστημα αξιολόγησης, αφού το 1924 υιοθέτησε την κλίμακα από AAA (οι πλέον αξιόπιστοι δανειολήπτες) έως το D (δανειολήπτες που έχουν αφήσει ήδη κάποιες υποχρεώσεις απλήρωτες) που αργότερα αποτέλεσε την βάση για τις αξιολογήσεις.

Η μεγάλη ανάπτυξη της πραγματοποιήθηκε την δεκαετία του 1990 που επεκτάθηκε, δίνοντας στους επενδυτές πρωτογενή έρευνα, πλήρεις ερμηνείες πολύπλοκων καταστάσεων και πιο αυστηρή παρακολούθηση (<https://www.fitchratings.com/site/home>).

Η εταιρία Fitch Publishing Company τον Δεκέμβριο του 1997 συγχωνεύθηκε με την IBCA Limited του Λονδίνου και το 2000 εξαγόρασε τις Chicago-Duff & Phelps Credit Rating CO και Thomson Financial Bank Watch, δημιουργώντας έτσι τις Fitch Ratings και Fitch Solutions οι οποίες σήμερα αποτελούν κομμάτι του Fitch Group, θυγατρική της Fimalac SA(80%) που εδρεύει στο Παρίσι. Το υπόλοιπο ποσοστό του 20% ανήκει στο Konzern των MME των ΗΠΑ Hearst. Βασικός μέτοχος της Fimalac είναι ο Marc Ladreit de Lacharriere (74%) ενώ πρόεδρος του Fitch Group και διευθύνων σύμβουλος από το 2012 είναι ο Paul Taylor.

Η Fitch Ratings σήμερα έχει δυο κεντρικά γραφεία σε Λονδίνο και Νέα Υόρκη, παρουσία σε 51 χώρες και περίπου 2.500 εργαζόμενους.

Τέλος το σύστημα αξιολόγησης του οίκου ακολουθεί αυτό του Standard & Poor's και χρησιμοποιεί τις ίδιες κλίμακες για την πιστοληπτική διαβάθμιση των ομολόγων.

FitchRatings

4.4 Moody ' s

Η Moody' s αποτελεί την αρχαιότερη εταιρία αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου με έδρα τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Ξεκίνησε ουσιαστικά τη περίοδο που ο Τζον Μούντι άρχισε να εκδίδει το 1900 το πρώτο σύγγραμμα με τίτλο «Εγχειρίδιο Χρηματοπιστωτικών Τίτλων» χωρίς να μπορεί να φανταστεί το μέγεθος της απήχησης που θα είχε (εξαντλήθηκε μόλις σε 2 μήνες) καθώς και ότι αυτό τελικά θα οδηγούσε στην δημιουργία μιας ολόκληρης αυτοκρατορίας. Από το 1924 η Moody's ικανοποιούσε το 100% των περιπτώσεων της αγοράς ομολόγων των ΗΠΑ, ενώ από την δεκαετία του '70 άρχισε να ασχολείται με τις αγορές βραχυπρόθεσμων αξιογράφων, τις τραπεζικές καταθέσεις και τις εμπορικές συναλλαγές. Το γεγονός όμως που την έκανε ιδιαίτερα ισχυρή και συγχρόνως δυνατή “απειλή” ήταν η αξιολόγηση του χρέους των κρατών: το 1975 αξιολογούσε 3 χώρες και έχει φθάσει πλέον σε πάνω από 130 χώρες. Μετά την εξαγορά και της Wall Street Analytics το 2006 ανέπτυξε ένα εξειδικευμένο λογισμικό με σημαντικά εργαλεία για την διαχείριση, την ανάλυση και συντήρηση των δομημένων χρεογράφων (<https://www.moodys.com>).

Η Corporation Moody αποτελεί την μητρική εταιρία της Moody's Investors Services και της Analytic Moody.

Σήμερα κατέχει το 40% της παγκόσμιας αγοράς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Είναι εταιρία εισηγμένη στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης με χρηματιστηριακή αξία 18δισ δολάρια, τα γραφεία της ανέρχονται σε 28 παγκοσμίως και απασχολεί περίπου 8.400 υπαλλήλους. Πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος είναι ο Reymont McDaniel Junior, ενώ ένας από τους βασικότερους μετόχους της είναι ο Warren Buffet, μέσω της Berkshire Hathaway (11,5%). Ο επόμενος μεγαλύτερος

μέτοχος είναι ο επενδυτικός οίκος Capital, ο οποίος μετέχει και στην Mc Graw- Hill, την μητρική της Standard and Poor' s. Τα οικονομικά στοιχεία της εταιρίας για το 2013 αναφέρουν ότι ο τζίρος της επιχείρησης ανήλθε σε \$ 2,9δισ και τα κέρδη σε \$ 815εκατ.

Ο οίκος αξιολόγησης Moody 's χρησιμοποιεί για τις αξιολογήσεις του πληροφορίες που σχετίζονται με την οικονομική διάρθρωση και επίδοση της χώρας (π.χ. δείκτες ανεργίας, πληθωρισμού, ΑΕΠ), τις εξωτερικές πληρωμές και συναλλαγές της χώρας (π.χ. συναλλαγματική ισοτιμία), τη νομισματική ισορροπία και παράγοντες ρευστότητας της χώρας (π.χ. αποθεματικά χώρας, εγχώρια πίστωση) και τέλος δημοσιονομικούς δείκτες (π.χ. χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ, δημόσια έσοδα).

Τέλος, ο οίκος Moody's χρησιμοποιεί διαφορετική κλίμακα πιστοληπτικής διαβάθμισης των ομολόγων από τους άλλους δύο οίκους και έχει ως εξής:

Μακροπρόθεσμη αξιολόγηση:Aaa, Aa1, Aa2,Aa3,A1,A2,A3, Baa1,Baa2,Baa3, Ba1, Ba2 Ba3, B1,B2,B3,Caa1,Caa2,Caa3,Ca,C

Βραχυπρόθεσμη αξιολόγηση: P-1, P-2, P-3, NP

Οι ομολογίες Υψηλού κινδύνου (junk bonds) αναφέρονται σε ομόλογα όπου ο κίνδυνος αθέτησης τους είναι πολύ υψηλός, έχουν χαμηλή βαθμολογία και το ιδιαίτερα ενδιαφέρον είναι ότι συνήθως οι αποδόσεις τους είναι πολύ υψηλότερες από ότι ομόλογα με μεγαλύτερη βαθμολογία (<https://www.moodys.com>).

MOODY'S

4.5 Ο ρόλος των οίκων αξιολόγησης πριν και κατά τη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης

Ο ρόλος που διαδραματίζουν οι οίκοι αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας στη δημιουργία και την κατάληξη του οικονομικού μέλλοντος των εταιριών, των οργανισμών και των χωρών είναι πολύ σημαντικός [Garefalakis A. et al, (2011)].

Παραδοσιακά ο ρόλος τους είναι η μεταφορά της πληροφορίας προς κάθε ενδιαφερόμενο. Παρέχουν τη δυνατότητα σε κράτη και επιχειρήσεις μικρές ή καινούριες να αποκτήσουν ρευστότητα μέσω άντλησης κεφαλαίων με την αξιολόγηση του χρέους τους [Dimitras A. et al, (2017)].

Τα προηγούμενα χρόνια, οι οίκοι αξιολόγησης είχαν ονομαστεί “φύλακες της πύλης” (gatekeepers), διότι οι πράξεις και οι αποφάσεις τους επηρεάζουν τόσο τα spreads όσο και την αποδοχή ή μη του αιτήματος για δανειοδότηση. Το 1936 στο πλαίσιο του New Deal, υφίσταται νόμος όπου οι τράπεζες και οι επενδυτές έπρεπε υποχρεωτικά να μην αγοράζουν κερδοσκοπικά χρεόγραφα, γεγονός που τους οδήγησε να στηρίζονται στην αξιολόγηση των οίκων για την πιστοληπτική ικανότητα των αξιογράφων. Αυτό όμως κατάφερε να μετατρέψει τους οίκους αξιολόγησης από σύμβουλους σε καθοδηγητές των αγορών, αφού αξιολογώντας και βαθμολογώντας την αξιοπιστία μιας εταιρίας ή ακόμη και μιας χώρας καθορίζουν τη χρηματοδότηση ή μη των ενδιαφερόμενων μερών.

Η λειτουργία των τριών μεγαλύτερων οίκων αξιολόγησης που προαναφέρθηκαν – Moody’s, Fitch Ratings και Standard & Poor’s- ξεκίνησε στην Αμερική από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, επιβιώνοντας από το κραχ του 1929 και στη συνέχεια; Κατακτώντας τις διεθνείς αγορές. Ο αρχικός τρόπος λειτουργίας τους βασιζόταν στην πληρωμή των επενδυτών για την αγορά των εκθέσεων, το οποίο λειτούργησε μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1970, όπου και λόγω της εξάπλωσης των φωτοτυπικών μηχανημάτων την πληρωμή των εκθέσεων αναλάμβαναν οι εκδότες των χρεογράφων και την έδιναν στους δανειστές. Λίγα χρόνια μετά, στην ίδια δεκαετία, δημιουργήθηκε μια κατηγορία οίκων αξιολόγησης από την Αμερικάνικη Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς SEC, που έχουν εθνική αναγνώριση NSROs και καθορίζοντας με αυτόν τον τρόπο ποιους οίκους θεωρεί έμπιστους. Τέλος, το τραπεζικό σύστημα μπορεί βάσει των κανονισμών της Βασιλείας II, να αποδεχθεί για τον υπολογισμό των ελάχιστων υποχρεωτικών αποθεματικών που πρέπει να έχει

ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου τις αξιολογήσεις από τους αναγνωρισμένους οίκους ECALs (Εξωτερικός Οργανισμός Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας).

Ωστόσο, η αξιοπιστία τους πλέον αμφισβητείται. Οι τρεις μεγάλοι διεθνείς οίκοι κατηγορούνται ως βασικοί υπεύθυνοι για την παγκόσμια κρίση του 2008 καθώς αναδείχθηκε με κακό τρόπο η υπερβολική δύναμη που είχαν συγκεντρώσει και το πόσο μεγάλο πρόβλημα υπάρχει στην εποπτεία τους. Μερικά χρόνια πριν από το ξέσπασμα της κρίσης διαβάθμιζαν με πολύ μεγάλη ευκολία σε υψηλές κλίμακες βαθμολογίας σε πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά προϊόντα τα οποία τελικά ήταν πολύ επικίνδυνα.

Στα μέσα του 2008 άρχισε να φαίνεται ότι η κρίση είχε ξεκινήσει να επηρεάζει τη δυνατότητα πίστωσης στις επιχειρήσεις και στα νοικοκυριά, κυρίως στις ΗΠΑ αλλά και σε άλλες χώρες, δηλαδή να εξαπλώνεται πλέον και στην πραγματική οικονομία. Υφίσταται μια κοινή άποψη ότι οι οίκοι αξιολόγησης δεν είχαν εγκαίρως εκτιμήσει τον κίνδυνο αθέτησης των δομημένων ομολόγων (Collateralized Debt Obligation – CDO) και των ενυπόθηκων στεγαστικών δανείων από το 2004 και ύστερα.

Είναι γεγονός ότι είχαν αξιολογήσει ως απολύτως φερέγγυα, σύνθετα ομόλογα τα οποία προκύπταν από τα αμερικανικά στεγαστικά δάνεια τραπεζών όπως η Bear Sterns και η Lehman Brothers και τα οποία όχι μόνο αξιόπιστα δεν απεδείχθη σαν, αλλά οδήγησαν σε χρεοκοπία τους εκδότες τους και εν συνεχεία σε παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. Συγκεκριμένα η αναβάθμιση της Lehman Brothers είχε πραγματοποιηθεί λίγο πριν καταρρεύσει. Παρόμοια είναι και η περίπτωση της εταιρίας Enron, της οποίας τα επενδυτικά προϊόντα οι οίκοι χαρακτήριζαν ως αξιόπιστα, τέσσερις μόλις ημέρες πριν τη χρεοκοπία της. Ακόμη και η ελληνική Ασπίς Πρόνοια είχε δεχτεί καλή αξιολόγηση από τον οίκο Fitch λίγο πριν την κατάρρευσή της.

Οι κριτικές που δέχθηκαν αφορούσαν βασικά στα λάθη που έγιναν σχετικά με τα ποσοστά αθέτησης των στεγαστικών δανείων αλλά και για ελλείψεις που παρουσιάστηκαν στη μεθοδολογία και τους τρόπους που χρησιμοποιούσαν, οδηγώντας σε λανθασμένα συμπεράσματα. Πολλοί ήθελαν να τους καταργήσουν.

Οι οίκοι αξιολόγησης κερδίζουν πολύ περισσότερο όταν το χρέος ενός κράτους μεγαλώνει, διότι δεν στοχεύουν στην παροχή συμβουλών προκειμένου η χώρα να αναπτυχθεί και να μειώσει το χρέος αλλά στην παροχή συμβουλών για την

υιοθέτηση πολιτικών που εξυπηρετούν το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα και κατ' επέκταση και τους ίδιους.

Από την άλλη μεριά, θα πρέπει να αναφερθεί και η άποψη ότι οι λανθασμένες αυτές αξιολογήσεις συνδέονται και με κάποια σύγκρουση συμφερόντων που πιθανότατα να υπήρξε με τους επενδυτές από τους οποίους αμείβονται οι οίκοι αξιολόγησης.

Όμως υπάρχουν και υποστηρικτές του έργου που παρέχουν οι οίκοι καθώς θεωρούν ότι είναι η μοναδική αξιόπιστη πηγή πληροφόρησης για τις τράπεζες και τα κράτη.

Η ισχύς και η δύναμή τους ενισχύεται μόνο επειδή το επιτρέπουν τα κράτη και εξαρτούν από την κρίση τους πολλές δραστηριότητες και αξιολογήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

5.1 Ο ρόλος του ορκωτού ελεγκτή

Στην πορεία των εργασιών της κάθε επιχείρηση αναλαμβάνει διάφορες δεσμεύσεις και υποχρεώσεις προς τους τρίτους για παράδειγμα τους μετόχους, πιστωτές, εργαζόμενους, επενδυτές κτλ. Έτσι η επιχείρηση αναλαμβάνει την υποχρέωση να διαχειριστεί κατά τρόπο αποδοτικό τα κεφάλαια που της εμπιστεύονται οι μέτοχοι και οι δανειστές να παράγει προϊόντα και να προσφέρει υπηρεσίες που καλύπτουν τις επιθυμίες της κοινωνίας και να λειτουργεί μέσα στα πλαίσια που ορίζει η σχετική νομοθεσία. [Κάντζος Κ., (1995)].

Εννοείται ότι οι τρίτοι επιζητούν να γνωρίζουν πόσο ικανοποιητική είναι η εκπλήρωση των υποχρεώσεων κάθε επιχείρησης προς αυτούς. Για το λόγο αυτό επιδιώκουν να έχουν τακτική και έγκυρη ενημέρωση σχετικά με την πορεία των εργασιών της αλλά και των προοπτικών της.

Στη πράξη οι επιχειρήσεις ενημερώνουν τους τρίτους σε τακτά χρονικά διαστήματα και τουλάχιστον μια φορά το χρόνο καταρτίζοντας και δημοσιοποιώντας εκθέσεις οι πιο γνωστές από τις οποίες είναι οι λογιστικές καταστάσεις. Αυτές οι καταστάσεις περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοοικονομική θέση της επιχείρησης και τα αποτελέσματα των εργασιών της τις προοπτικές της και την ικανότητα της να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις και να τηρεί τις δεσμεύσεις της έναντι των τρίτων.

Είναι όμως αξιόπιστες οι πληροφορίες που περιέχουν οι λογιστικές καταστάσεις; Μήπως οι ισχυρισμοί της διοίκησης δε είναι ειλικρινείς; Μήπως η επιχείρηση επέτυχε τους στόχους της θέτοντας σε κίνδυνο τις προοπτικές ανάπτυξης της ή και ακόμη τη δυνατότητα να επιβιώσει στο άμεσο μέλλον; Μήπως η βελτιωμένη χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης είναι αποτέλεσμα παράνομων ενεργειών της; Μήπως η όλη λειτουργία της αντιβαίνει προς το κοινωνικό συμφέρον;

Απάντηση σε όλες αυτές τις ερωτήσεις δίνει συνήθως ο εξωτερικός ελεγκτής. Ο τελευταίος διενεργεί τον έλεγχο των λογιστικών καταστάσεων και εκφέρει γνώμη για το βαθμό της αξιοπιστίας τους, την ειλικρίνεια των ισχυρισμών των μελών της διοίκησης και για τις προοπτικές της επιχείρησης.

Η εκ μέρους του εξωτερικού ελεγκτή επαλήθευση ή διάψευση των ισχυρισμών της διοίκησης συμβάλλει ουσιαστικά στην προστασία των συμφερόντων των παρακάτω ενδιαφερόμενων μερών [Νεγκάκης Χ., Ταχυνάκης Π., (2013)]:

1. Του κοινωνικού συνόλου γιατί δημοσιοποιεί περιπτώσεις παράβασης νόμων, μόλυνσης του περιβάλλοντος κτλ
2. Του δημοσίου γιατί εντοπίζει την απόκρυψη των φορολογικών κερδών κτλ
3. Του προσωπικού της επιχείρησης καθώς ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους για τη μη καταβολή έστω και των κατώτατων μισθών και ημερομισθίων, τη μη απόδοση των κρατήσεων των εργαζόμενων στους ασφαλιστικούς οργανισμούς κτλ
4. Των μετόχων, των δανειστών και των προμηθευτών καθώς δημοσιοποιεί αποκλίσεις των στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων από την πραγματικότητα και επιτρέπει την άντληση αξιόπιστων πληροφοριών σχετικά με τη ρευστότητα και την αποδοτικότητα της επιχείρησης
5. Των μελλοντικών επενδυτών γιατί τους ενημερώνει εκτός των άλλων και για τις δεσμεύσεις της επιχείρησης που δεν αναγράφονται στις λογιστικές καταστάσεις της παρόλο ότι η έκβαση τους επηρεάζει σημαντικά τις προοπτικές της.

Τα πλήρως αντικειμενικά αποτελέσματα του εξωτερικού ελέγχου τα οποία γίνονται γνωστά στο ενδιαφερόμενο κοινό με τη δημοσίευση του πιστοποιητικού ελέγχου, συμβάλλουν στην:

1. Ενίσχυση της θέσης των επιχειρήσεων ανάμεσα στους άλλους φορείς της κοινωνίας
2. Ορθολογικότερη κατανομή και εκμετάλλευση των οικονομικών πόρων
3. Δημιουργία ευκαιριών επένδυσης και οικονομικής ανάπτυξης καθώς ενισχύουν την εμπιστοσύνη των επενδυτών προς τις επιχειρηματικές μονάδες και διευρύνουν το ρόλο των αγορών χρήματος και κεφαλαίου

4. Ανάπτυξη εκείνων των οικονομικών μονάδων που είναι οργανωμένες ορθολογικά και λειτουργούν αποδοτικά
5. Διεύρυνση της αγοράς των προϊόντων και των υπηρεσιών που προσφέρουν οι επιχειρήσεις

Η σπουδαιότητα του ρόλου του εξωτερικού ελεγκτή δεν μπορούσε να ξεφύγει τις προσοχής της νομοθεσίας. Έτσι στη χώρα μας οι ανώνυμες εταιρείες είναι υποχρεωμένες από το νόμο να υποβάλλουν τις λογιστικές τους καταστάσεις σε τακτικό έλεγχο από εξωτερικούς ελεγκτές. Σε άλλες χώρες στις οποίες υπάρχουν περισσότερο οργανωμένες αγορές κεφαλαίου τον τακτικό έλεγχο των βιβλίων επιθυμούν και οι ίδιοι οι μέτοχοι.

Ο ρόλος του ελεγκτή είναι ιδιαίτερα σημαντικός σήμερα που καταργούνται τα σύνορα και οι φραγμοί στην κίνηση κεφαλαίων από μια χώρα στην άλλη. Τη συμβολή του εξωτερικού ελέγχου στη διευκόλυνση της κίνησης κεφαλαίων και στην ανάπτυξη της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς έχει αναγνωρίσει και η Ε.Ε. Τα αρμόδια όργανα της επιδιώκουν την εναρμόνιση του ελεγκτικού επαγγέλματος στις χώρες μέλη της ώστε να αναβαθμιστεί η θέση του ελεγκτή και να ενισχυθεί το κύρος του διεθνώς [Μπαλής Θ., (1998)].

Από όλα τα παραπάνω γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι αυτή η ευθύνη της θέσης του ελεγκτή επιβάλλει αυτός να διαθέτει ιδιαίτερα προσόντα όπως ήθος και εξαιρετική επαγγελματική και επιστημονική κατάρτιση. Η επάρκεια και η καταλληλότητα των προσόντων του εξαρτώνται από το οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον της χώρας στην οποία ασκεί το επάγγελμα του.

5.2 Οι ελεγκτικές τεχνικές

Ως ελεγκτικές τεχνικές είναι οι μηχανισμοί και οι μέθοδοι που έχει στη διάθεση του ο ελεγκτής για τη συγκέντρωση ικανών τεκμηρίων και τη διαμόρφωση γνώμης για το αντικείμενο του ελέγχου. Θα μπορούσε να τις αποκαλέσει κανείς τα εργαλεία του ελεγκτή. Στη διεθνή βιβλιογραφία και πρακτική αναφέρονται μεταξύ άλλων και οι παρακάτω τεχνικές ελέγχου [Παπαστάθης Π., (2003)]:

1. Επιτόπου έλεγχος και αυτοψία στοιχείων κάθε μορφής
2. Επανυπολογισμός και επαλήθευση λογαριασμών, ισοζυγίων και ποσών λογιστικών εγγραφών
3. Επιβεβαίωση υπολοίπων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατευθείαν με τους αντίστοιχους τρίτους που εμπλέκονται
4. Εξέταση πρακτικών και εξουσιοδοτήσεων σχετικά με διαδικασίες και πράξεις
5. Αντίστροφη ανάχνευση της πορείας των λογιστικών μεγεθών από τις λογιστικές καταστάσεις στα αρχικά παραστατικά
6. Δειγματοληπτικός έλεγχος
7. Παρακολούθηση λειτουργιών και διαδικασιών
8. Συνεντεύξεις με πρόσωπα
9. Συσχετισμός διαφόρων πληροφοριών από το ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον με τους στόχους του συγκεκριμένου ελέγχου
10. Χρήση γραπτών οδηγιών ελέγχου, λεπτομερών και ειδικά προσαρμοσμένων κατά κλάδο επιχειρήσεων μέσω των οποίων καθοδηγείται ο ελεγκτής βήμα βήμα στον έλεγχο κάθε επιμέρους τομέα και οικονομικού μεγέθους.

Οι οδηγοί ελέγχου χρησιμοποιούνται από όλες τις μεγάλες ελεγκτικές εταιρείες γιατί παρουσιάζουν σημαντικά πλεονεκτήματα αναφορικά με την αποτελεσματικότερη οργάνωση και οικονομικότερη εκτέλεση του ελέγχου, τη λεπτομέρεια και ειδικότερα στον επιμερισμό ευθύνης και την επίβλεψη και ανασκόπηση του ελέγχου. Επιπλέον οι οδηγοί ελέγχου συνιστούν και αποδεικτικό ίχνος του ελέγχου (Γρηγοράκος, 1989).

5.3 Τα μέσα και οι κατηγορίες του ελέγχου

Οι κατηγορίες του εσωτερικού ελέγχου είναι οι εξής [Παπαδάτου Θ., (2001)]:

1. **Ο αναδρομικός έλεγχος:** Η γενική μέθοδος που ακολουθείται στη διενέργεια ενός ελέγχου είναι αυτή που ονομάζεται στην ελληνική βιβλιογραφία κάθετος ή αναδρομικός έλεγχος.

Ο ελεγκτής ξεκινά με το προσαρμοσμένο ισοζύγιο των λογαριασμών ή και τον ισολογισμό του λογιστηρίου της ελεγχόμενης μονάδας και προσπαθεί να επαληθεύσει τα σχετικά μεγέθη που εμφανίζονται σε αυτόν ακολουθώντας την αντίστροφη πορεία από αυτή που ακολουθήθηκε για την εμφάνιση των μεγεθών αυτών στις λογιστικές καταστάσεις φθάνοντας μέχρι και τα αρχικά παραστατικά αλλά και ελέγχοντας μεταγενέστερες πράξεις που ασφαλέστερα μπορούν να επιβεβαιώσουν την πραγματοποίηση ή διαμόρφωση των μεγεθών αυτών καθώς και επικοινωνώντας με τρίτους εκτός της επιχείρησης για την αντικειμενικότερη τεκμηρίωση πράξεων και σχέσεων ειδικά όταν τα παραστατικά αυτών έχουν εκδοθεί από τον ελεγχόμενο και δεν αποτελούν έτσι ισχυρά τεκμήρια.

Σε κάποιο σημείο της αναδρομικής πορείας ο ελεγκτής θα πρέπει να αποφασίσει αν θα επιμείνει στην αναζήτηση στην πηγή τους όλων εκείνων των επιμέρους πράξεων ή θα επιλέξει το δειγματοληπτικό έλεγχο αυτών που είναι και ο πλέον σωστός τρόπος λόγω του απαγορευτικού κόστους του ελέγχου όλων των πράξεων.

2. **Ο οριζόντιος έλεγχος:** Ακολουθώντας αντίθετη από τη πορεία που περιγράφεται προηγουμένως και έχοντας υπό κανονικές συνθήκες αποφασίζει σε ένα αντιπροσωπευτικό του συνόλου των εγγράφων δείγμα για τεκμηριωμένο έλεγχο, ο ελεγκτής θα πρέπει να ξεκινήσει από το φάκελο των πρωτότυπων παραστατικών τα οποία αποτελούν και τα πλέον αντικειμενικά τεκμήρια αλλά και την πηγή των καταχωρημένων στοιχείων στο λογιστικό σύστημα του οποίου προϊόν είναι οι ελεγχόμενες λογιστικές καταστάσεις. Στο σημείο αυτό ο ελεγκτής θα πρέπει να κάνει το τελευταίο βήμα προς την αναζήτηση των πλέον αξιόπιστων τεκμηρίων επαλήθευσης των μεγεθών που εμφανίζονται στις λογιστικές καταστάσεις πριν δηλαδή αυτός αρχίσει την

κανονική πορεία που η κάθε μεμονωμένη πράξη ακολούθησε αρχικά μέσα στο λογιστικό σύστημα της επιχείρησης ως αρχική εγγραφή στο ημερολόγιο και από εκεί διασπώμενη κατά λογαριασμό καταχωρήθηκε στους αντίστοιχους εμπλεκόμενους λογαριασμούς των γενικών και αναλυτικών καθολικών στη συνέχεια στα ισοζύγια και τέλος στις λογιστικές καταστάσεις κάνοντας έτσι αυτό που αποκαλείται στην ελεγκτική βιβλιογραφία οριζόντιος έλεγχος. Στα πλαίσια ενός τέτοιου ελέγχου ο ελεγκτής θα πρέπει να τεκμηριώσει όχι μόνο την τέλεση πράγματι αυτών των πράξεων αλλά και τη μη ακύρωση τους αργότερα κάνοντας συγκεκριμένες ενέργειες που συνιστά η διεθνής ελεγκτική πρακτική

3. **Ο συστηματικός και ο μη συστηματικός έλεγχος:** Η ορολογία συστηματικός και μη συστηματικός έλεγχος στην ελεγκτική βιβλιογραφία αναφέρεται αντίστοιχα στην εφαρμογή πλήρους προγράμματος και γενικώς παραδεκτών μεθόδων και διαδικασιών ελέγχου ή στη χρήση έμμεσων μεθόδων διαπίστωσης προς επίτευξη των ιδίων πάντως στόχων με το συστηματικό έλεγχο [Παπαδάτου Θ., (2001)].

Ο συστηματικός έλεγχος περιλαμβάνει βεβαίως ως κανονικές διαδικασίες τον προκαταρκτικό σχεδιασμό του ελέγχου αλλά και άλλων ελεγκτικών εργασιών που μπορούν να εκτελεστούν ενδιάμεσα τη συνεχή επαφή με τη διοίκηση και το ενεργό ενδιαφέρον για την ελεγχόμενη επιχείρηση.

Έτσι, ένας συστηματικός έλεγχος θα πρέπει να ακολουθήσει στο κυρίως έργο του τα παρακάτω στάδια:

1. Προκαταρκτική επαφή και ενημέρωση
2. Σχεδιασμός προγραμματισμός και επάνδρωση του ελέγχου σύμφωνα με τα γενικώς παραδεκτά ελεγκτικά πρότυπα και πρακτική
3. Έναρξη με τη μελέτη και αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου
4. Ενδιάμεσες εργασίες
5. Εργασίες μετά το κλείσιμο των βιβλίων
6. Σύνταξη του πιστοποιητικού ελέγχου και της ειδικής έκθεσης προς τη διοίκηση

Ο μη συστηματικός έλεγχος καταφεύγει περισσότερο σε ποιοτικές μεθόδους αναγνώρισης και ανάλυσης της ελεγχόμενης μονάδας σε αυτοσχεδιασμούς ελέγχου

και σύντομες και συνοπτικές ελεγκτικές διαδικασίες με χρήση μεθόδων όπως οι αριθμοδείκτες σε συσχέτιση και σύγκριση με άλλες παρόμοιες επιχειρήσεις ή με το κλάδο στον οποίο η επιχείρηση ανήκει.

5.4 Η ανεξαρτησία του ελεγκτή

Το δεύτερο από τα γενικά πρότυπα της Ελεγκτικής ορίζει ότι ο ελεγκτής πρέπει να είναι ανεξάρτητος και ανεπηρέαστος στη σκέψη για να μπορέσει να κερδίσει την εμπιστοσύνη του κοινού και να αποκτήσει το απαραίτητο προσωπικό και επαγγελματικό κύρος. Κατά την εκτέλεση της ελεγκτικής εργασίας, ο ελεγκτής πρέπει να είναι έντιμος, ευθύς και ειλικρινής. Να είναι επίσης απαλλαγμένος από προκαταλήψεις, εύνοιες και από οτιδήποτε θα μπορούσε να θεωρηθεί ασυμβίβαστο προς την ακεραιότητα του χαρακτήρα του και το επάγγελμά του [Φλιπούρης Α., (2007)].

Το Π.Δ. 226 ορίζει ότι οι ορκωτοί ελεγκτές πρέπει να διαθέτουν πλήρη προσωπική και επαγγελματική ανεξαρτησία σε σχέση με τον ελεγχόμενο. Επίσης, οι εταιρίες και οι κοινοπραξίες ελεγκτών πρέπει να έχουν οικονομική και λειτουργική αυτοτέλεια και ανεξαρτησία από οποιοδήποτε ελεγχόμενο ή άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο καθώς και επαρκή δύναμη σε ελεγκτικό προσωπικό για την καλή και έγκαιρη εκτέλεση των αναλαμβανόμενων ελέγχων.

Επομένως την επιζητούμενη ανεξαρτησία του ελεγκτή εξασφαλίζουν σε μεγάλο βαθμό οι διαδικασίες:

- α) της επιλογής του ορκωτού ελεγκτή από την επιχείρηση,
- β) της ανάθεσης του ελέγχου των οικονομικών της καταστάσεων
- γ) του καθορισμού της αμοιβής του ορκωτού ελεγκτή.

5.5 Ευθύνη του ελεγκτή

Ο ορκωτός ελεγκτής έχει καταρχάς αστική ευθύνη απέναντι στην επιχείρηση που ελέγχει αλλά και των τρίτων, ποινική και πειθαρχική ευθύνη. Τα αίτια και οι συνέπειες κάθε κατηγορίας ευθύνης εξετάζονται συνοπτικά στις παραγράφους που

ακολουθούν [Φυτράκης Ε., (2009)].

5.5.1 Η αστική ευθύνη

Ο νόμος 2190 καθορίζει επακριβώς τα ζητήματα που αφορούν την ευθύνη των ελεγκτών αποκλειστικά και μόνο έναντι της ελεγχόμενης εταιρείας. Γίνεται όμως δεκτό ότι με τη ρύθμιση αυτή δεν αποκλείει την ευθύνη τους και έναντι των τρίτων. Ειδικότερα, η ευθύνη των ελεγκτών είναι ατομική και όχι συλλογική, έστω και αν διενήργησαν τον έλεγχο δύο ή περισσότεροι ελεγκτές. Όπως ρητά ορίζει το προηγούμενο άρθρο του νόμου 2190, καταλογίζεται ευθύνη στον ελεγκτή μόνον όταν υπάρχει παράβαση καθήκοντος, πταίσμα και ζημιά.

Πρέπει επίσης να τονιστεί πως η ευθύνη του ελεγκτή είναι δικαιοπρακτική γιατί προέρχεται από τη σχέση σύμβασης που αναπτύσσει με την υπό έλεγχο την επιχείρηση. Συγκεκριμένα, ο ελεγκτής έχει αναλάβει συμβατικά την υποχρέωση έναντι της επιχείρησης να διεξάγει με επιμέλεια τον έλεγχο των βιβλίων της. Η μη εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής συνιστά παράβαση της σύμβασης.

Είναι πρακτικώς αδύνατο να προσδιοριστεί αντικειμενικά η επιμέλεια με την οποία ο ελεγκτής ασκεί τα καθήκοντά του. Και αυτό γιατί οι ιδιαιτερότητες κάθε ελεγχόμενης μονάδας, οι ιδιομορφίες του αντικειμένου της ελεγκτικής εργασίας, οι παρατηρούμενες διαφοροποιήσεις στο επίπεδο των επαγγελματικών ικανοτήτων του ορκωτού ελεγκτή και των συνεργατών του καθώς και άλλοι παράγοντες παρεμποδίζουν την υιοθέτηση και εφαρμογή ενός ενιαίου κριτηρίου αντικειμενικής μέτρησης της επαγγελματικής του επιμέλειας.

Γενικά, γίνεται δεκτό ότι ο κοινός ή ο ορκωτός ελεγκτής ασκεί με εύλογη επιμέλεια τα καθήκοντά του, εάν [Σιώτης Δ., Ζωϊτσάς, (2010)]:

- Δείχνει την ίδια επιδεξιότητα και τη συνέπεια που θα έδειχνε οποιοσδήποτε άλλος ορκωτός ελεγκτής κατά την άσκηση αυτού του ελέγχου
- Ακολουθεί τα ελεγκτικά πρότυπα, τους κανόνες και τις οδηγίες του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών
- Διερευνά αναλυτικά και με υπευθυνότητα τα αποδεικτικά στοιχεία που κατέχει και αξιολογεί με ιδιαίτερη προσοχή την αξιοπιστία και την ισχύ αυτών

- Αναλαμβάνει την άσκηση του ελέγχου των λογιστικών καταστάσεων με ευθύτητα και καλή πίστη
- Δεν αποδέχεται να αναλάβει τον έλεγχο μιας εταιρείας γιατί κρίνει ότι τα προσόντα του και η εμπειρία του δεν επαρκούν για αυτό το έργο
- Φροντίζει ώστε οι συνεργάτες του να επιδεικνύουν εύλογη επιμέλεια.

Ο ελεγκτής ευθύνεται επίσης για κάθε πταίσμα, δηλαδή για δόλο και βαριά ή ελαφρά αμέλεια. Έτσι, εάν δεν κατέβαλε την αναμενόμενη επιμέλεια και δεν μπόρεσε να ανακαλύψει ορισμένες λογιστικές ατασθαλίες ή παρανομίες π.χ. απόκρυψη διανομής μερίσματος από μη πραγματοποιημένα κέρδη, υπεξαίρεση ποσών από την επιχείρηση κ.ά., τότε ευθύνεται έναντι της επιχείρησης.

Τελικά, ο ελεγκτής φέρει την ευθύνη να αποζημιώσει την επιχείρηση για κάθε ζημιά που της προκάλεσε με την παράνομη και υπαίτια συμπεριφορά του. Για παράδειγμα, η μη αποκάλυψη ή η μη έγκαιρη αποκάλυψη λογιστικής ή διαχειριστικής ατασθαλίας ή παρανομίας γίνεται αιτία ζημιάς, γιατί επέτρεψε την παραγραφή κάποιας απαίτησης ή προκάλεσε κυρώσεις που θα μπορούσε να αποφύγει η επιχείρηση εάν είχε αποκαλυφθεί εγκαίρως η ατασθαλία.

Η ευθύνη των ελεγκτών δεν είναι δυνατόν να αποκλειστεί ή να τροποποιηθεί. Δεν έχουν επομένως καμία ισχύ οι όροι του καταστατικού μιας εταιρείας ή της σύμβασης για ανάθεση του ελεγκτικού έργου που αποσκοπούν στον περιορισμό της ευθύνης του ελεγκτή.

Αυτή η απαγόρευση ισχύει για το χρόνο πριν από τη διενέργεια του ελέγχου και όχι μετά την ολοκλήρωσή του, οπότε είναι δυνατό να ζημιώσει η επιχείρηση και επομένως, να αξιώσει αποζημίωση. Μετά το πέρας της ζημιάς και τη δημιουργία της απαίτησης, η εταιρεία έχει το δικαίωμα να παραιτηθεί από την αξίωσή της κατά των ελεγκτών ή ακόμα μπορεί και να συμβιβαστεί με αυτούς. Κάθε αξίωση κατά του ελεγκτή υπόκειται σε διετή παραγραφή [Σιώτης Δ., Ζωϊτσάς, (2010)].

Ο ελεγκτής ευθύνεται και έναντι των τρίτων των οποίων τα συμφέροντα έβλαψε με την παράβαση: α) των ελεγκτικών του καθηκόντων και ιδίως του καθήκοντος της εχεμύθειας και β) των παρεπόμενων υποχρεώσεών του. Για παράδειγμα, αξίωση για

αποζημίωση από τον ελεγκτή μπορεί να έχουν οι επενδυτές που είχαν προβεί σε επιζήμιες επενδύσεις, γιατί βασίστηκαν σε ψευδή έκθεση του ελεγκτή ή οι μέτοχοι και οι ομολογιούχοι οι οποίοι ζημίωσαν από την παράβαση του καθήκοντος του ελεγκτή για απόλυτη εχεμύθεια.

Τέλος, επειδή δεν υπάρχει σχέση σύμβασης ανάμεσα στον ελεγκτή και τους τρίτους, η ευθύνη του αξιολογείται σύμφωνα με τις διατάξεις για τις δικαιοπραξίες. Έτσι, ο ελεγκτής ευθύνεται για αποζημίωση των τρίτων, των οποίων έβλαψε τα συμφέροντα με πράξεις ή παραλείψεις του, σύμφωνα με όσα ορίζουν τα άρθρα 914 και 919 του Αστικού Κώδικα.

5.5.2 Η ποινική ευθύνη

Η παράβαση εκ μέρους του ελεγκτή του καθήκοντος α) της μη παράνομης θεώρησης των ετήσιων λογιστικών καταστάσεων, β) της εχεμύθειας και γ) της δήλωσης κωλύματος διορισμού του ως ελεγκτή συνεπάγεται την ποινική του ευθύνη. Ο νομοθέτης ορίζει το είδος και το ύψος της ποινής για κάθε περίπτωση παράβασης του καθήκοντος.

Ο ελεγκτής έχει την απόλυτη υποχρέωση να δείχνει εχεμύθεια σχετικά με όσα παρατηρεί κατά την εκτέλεση του ελέγχου. Πολλές από τις πληροφορίες που συλλέγει είναι ζωτικής σημασίας για την επιβίωση της επιχείρησης και τυχόν κοινοποίησή τους θα είχε σοβαρές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητά της. Η ευθύνη του ελεγκτή για εχεμύθεια δεν αφορά σε πληροφορίες που δημοσιεύονται ή κοινοποιούνται με διάφορους τρόπους σε τρίτους π.χ. Υπουργείο Εμπορίου, Εφορία, Χρηματιστήριο, Νομαρχία, Τράπεζα της Ελλάδος, το Σ.Ο.Ε. κ.ά. και εφόσον η κοινοποίηση αυτή επιβάλλεται από το νόμο [Καλαντζής Χ., (2006)].

Τελικά, ο ελεγκτής φέρει ποινική ευθύνη όταν δεν δηλώσει κώλυμα διορισμού του, δηλαδή όταν αποσιωπήσει λόγο εξαίρεσής του π.χ. είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή υπάλληλος της υπό έλεγχο επιχείρησης (ΣΟΕΛ).

5.5.3 Η πειθαρχική ευθύνη

Υπάρχει πειθαρχική ευθύνη του ορκωτού ελεγκτή, σύμφωνα με το άρθρο 20 του Π.Δ. 226, όταν αυτός:

- α. Ασκεί πλημμελώς τα καθήκοντά του
- β. Δείχνει ανάρμοστη συμπεριφορά, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η διαπραγμάτευση της αμοιβής του υποχρεωτικού ελέγχου
- γ. Κάνει παραβίαση νόμου, κανονιστικής διάταξης ή και των κανόνων δεοντολογίας που αναφέρονται στην επαγγελματική του κατάσταση και στις υποχρεώσεις του [Καλαντζής Χ., (2006)].

Ο ελεγκτής που έχει υποπέσει σε πειθαρχικό παράπτωμα παραπέμπεται με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου στο πειθαρχικό συμβούλιο του ΣΟΕ. Οι ποινές που μπορεί να επιβάλει το τελευταίο όταν διαπιστώσει την ενοχή του είναι οι εξής (ΣΟΕΛ):

- Οριστική παύση
- Προσωρινή παύση έως 6 μήνες
- Πρόστιμο
- Επίπληξη

5.6 Το προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων και η ευθύνη του ελεγκτή

Το προσάρτημα είναι μια συμπληρωματική κατάσταση στις βασικές οικονομικές καταστάσεις μιας Α.Ε σύμφωνα με τα ΔΛΠ. Με το προσάρτημα δίνονται διάφορες πρόσθετες ή επεξηγηματικές πληροφορίες που έχουν σκοπό να διευκολύνουν όλους τους παράγοντες προς τους οποίους απευθύνονται οι οικονομικές καταστάσεις στο να κατανοούν το περιεχόμενο τους και να ορίζουν την ακριβή οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα, τα κέρδη δηλαδή ή τις ζημιές που εμφανίζουν οι επιχειρήσεις.

Στο προσάρτημα θα πρέπει να περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι παρακάτω πληροφορίες [Πρωτοψάλτης Ν., (2002)]:

- Κάθε στοιχείο θα πρέπει να αναλύεται και να εμφανίζεται όπου αρμόζει ανάλογα με τη φύση του
- Να καταγράφονται από μόνα τους τα ποσά που πληρώνει η θυγατρική στη μητρική επιχείρηση, στις άλλες θυγατρικές αλλά και συγγενείς επιχειρήσεις αλλά τέλος και σε τρίτους
- Να γνωστοποιούνται με τη σειρά: η έδρα, η φύση των εργασιών, ο αριθμός των εργαζομένων στο τέλος της χρήσης ή ο μέσος όρος για τη χρήση και γενικά κάθε πληροφορία που δεν παρουσιάζεται αλλού στις οικονομικές καταστάσεις
- Για τις αγορές ή τις πωλήσεις θυγατρικών ή άλλων επιχειρήσεων αναγράφονται στο προσάρτημα τα εξής:
 - α. Το συνολικό αντάλλαγμα της αγοράς ή της πώλησης
 - β. Τι μέρος του ανταλλάγματος αυτού καλύπτεται από τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα
 - γ. Επακριβώς τι ποσά από μετρητά ταμείου αλλά και από καταθέσεις σε λογαριασμούς τραπεζών (ταμειυτηρίου, προθεσμίας, όψεως) είχε η θυγατρική ή η επιχείρηση που αποκτήθηκε η πουλήθηκε
 - δ. Τα ποσά από περιουσιακά στοιχεία και από υποχρεώσεις που είχε η θυγατρική ή η επιχειρηματική μονάδα που αποκτήθηκε ή που διατέθηκε συνοπτικά για κάθε κύρια κατηγορία
- Να γνωστοποιείται η σύνθεση από τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα και να παρουσιάζεται η συμφωνία που έχουν τα ποσά από την κατάσταση των ταμειακών ροών με τα αντίστοιχα κονδύλια του ισολογισμού
- Να γνωστοποιούνται μαζί με ένα σχόλιο της διοίκησης τα ποσά από τα πιο σημαντικά υπόλοιπα που παρουσιάζουν τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα τα οποία και έχει η επιχείρηση τα οποία δεν είναι διαθέσιμα άμεσα προς χρήση και δεν χρησιμοποιούνται είτε από την εταιρεία είτε από τον όμιλο εταιριών

Ευθύνη του ορκωτού ελεγκτή είναι να ελέγξει την ορθότητα του προσαρτήματος και των όσων αναγράφονται σε αυτό. Η σωστή κατάρτιση από πλευράς επιχείρησης του

προσαρτήματος ολοκληρώνει τη καταγραφή των οικονομικών δεδομένων της επιχείρησης και συμβάλλει στην αξιόπιστη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων αυτής για την ορθή ενημέρωση όλων των ενδιαφερόμενων μερών (επενδυτές, πελάτες, μέτοχοι, κράτος κτλ).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 7 σχετικά με τις ταμειακές ροές είναι αρκετά ωφέλιμες καθώς δίνουν σε αυτούς που θα χρησιμοποιήσουν τις οικονομικές καταστάσεις να μπορούν βασιζόμενοι στις ταμειακές ροές, τις πληροφορίες που χρειάζονται ώστε να κατορθώσουν με τον τρόπο αυτό να προβλέψουν αν η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει ταμειακά διαθέσιμα καθώς και ταμειακά ισοδύναμα και αν μπορεί η επιχείρηση να χρησιμοποιεί κατά το δοκούν αυτές τις ταμειακές ροές.

Η κατάσταση των ταμειακών ροών απεικονίζει τις ταμειακές ροές στη διάρκεια της χρήσης ταξινομημένες στις τρεις ενότητες που αντιστοιχούν στα τρία είδη δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης που είναι οι επιχειρηματικές και οι γενικότερες χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Ειδικότερα [Garefalakis A. et al, (2017)]:

- **Επιχειρηματικές δραστηριότητες:** Είναι οι κύριες δραστηριότητες που δημιουργούν έσοδα στην επιχείρηση καθώς και άλλες δραστηριότητες που δεν είναι επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές. Δηλαδή, οι επιχειρηματικές δραστηριότητες δημιουργούν μέσω των εσόδων επαρκείς ταμειακές ροές. Για παράδειγμα δημιουργούν εισπράξεις από πώληση αγαθών και παροχή υπηρεσιών, εισπράξεις από δικαιώματα, από αμοιβές, από προμήθειες και από άλλα έσοδα. Με τις εισπράξεις αυτές στη συνέχεια, εξοφλούνται οι προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών, πληρώνονται οι εργαζόμενοι, πληρώνονται οι φόροι, τα ενοίκια, τα μερίσματα, οι εισπράξεις και πληρωμές από ασφαλιστικές επιχειρήσεις από ασφάλιστρα, αποζημιώσεις κτλ. Χωρίς να προσφεύγει η επιχείρηση σε εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης, να προσφεύγει δηλαδή σε νέα δάνεια.

- **Επενδυτικές δραστηριότητες:** Είναι οι μακροπρόθεσμες επενδυτικές δραστηριότητες με τις οποίες πραγματοποιούνται έξοδα και δαπάνες για επενδύσεις που αναμένεται να παρέχουν μελλοντικά έσοδα και ταμειακές ροές. Δηλαδή ως επενδυτικές ενέργειες μπορούν να χαρακτηριστούν οι πληρωμές για απόκτηση ενσώματων παγίων στοιχείων ή άυλων πάγιων στοιχείων, οι πληρωμές για την απόκτηση συμμετοχών στη κεφαλαιακή διάρθρωση των άλλων εταιριών, οι πληρωμές για προθεσμιακές και μελλοντικές συμβάσεις, οι ταμειακές πληρωμές και τα δάνεια που δίνονται σε άλλους, οι εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων παγίων στοιχείων, οι εισπράξεις από πώληση συμμετοχών το κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων, οι εισπράξεις από εξόφληση προκαταβολών και δανείων που είχαν δοθεί σε τρίτους, οι εισπράξεις από προθεσμιακές και μελλοντικές συμβάσεις κλπ. Γενικά ως επενδυτικές δραστηριότητες θεωρούνται οι αγοραπωλησίες παγίων στοιχείων και συμμετοχών [Giannarakis G. et al, (2017)].
- **Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες:** Είναι οι δραστηριότητες που στο τέλος καταλήγουν να επιφέρουν αλλαγές στα ίδια κεφάλαια και στο δανεισμό της επιχείρησης. Τέτοιες χρηματοοικονομικές δραστηριότητες μπορούν να χαρακτηριστούν για παράδειγμα, οι εισπράξεις σε μετρητά από την έκδοση μετοχών, οι εισπράξεις σε μετρητά από δάνεια βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα καθώς και από γραμμάτια, οι πληρωμές στους μετόχους ή και στους ιδιοκτήτες ώστε να επιστρέψουν οι μετοχές στην επιχείρηση, οι πληρωμές για να εξοφληθούν τα δάνεια κτλ. Γενικά ως χρηματοοικονομικές δραστηριότητες θεωρούνται οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, τα μερίσματα, τα δάνεια, τα χρεωλύσια leasing κτλ.

Κλείνοντας την εργασία αξίζει να τονιστεί ότι η αξιοπιστία των οικονομικών στοιχείων είναι το πιο σημαντικό ζήτημα στην πορεία αλλά και στη λειτουργία μιας επιχείρησης. Μέσω της αξιοπιστίας των οικονομικών της καταστάσεων μια εταιρεία κερδίζει σε κύρος και φήμη, διαμορφώνει ένα κύκλο έμπιστων συνεργασιών με άλλες εταιρείες και εν τέλει δημιουργεί ένα σημαντικό όνομα (brand name) στην αγορά το οποίο και αποτελεί το εισιτήριο για την περαιτέρω ανάπτυξη και μεγέθυνση της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική:

Αληφαντής Γ, (2010), Χρηματοοικονομική Λογιστική – Πρώτος Τόμος, εκδόσεις Πάμισος

Αληφαντής Γ., (2004), Χρηματοοικονομική λογιστική Β΄ τόμος, εκδόσεις Πάμισος

Βλάχος Χρ.- Λούκα Λ., (2007) , Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα 2007, εκδόσεις Global training

Γρηγοράκος Θ., (1989), Γενικές αρχές ελεγκτικής, εκδόσεις ΣΟΛ

Καραμάνης Κ., (2008), Σύγχρονη ελεγκτική, εκδόσεις ΟΠΑ

Καραμάνης Κ.- Παπαδάκης Β., (2008), Η εφαρμογή των ΔΛΠ στην Ελλάδα, επιπτώσεις για ελεγκτές, λογιστές επιχειρήσεις & εποπτικές αρχές, εκδόσεις Παπαζήση

Κάντζος Κ., (1995), Ελεγκτική θεωρία και πρακτική, εκδόσεις Σταμούλη

Καραγιώργος Θ., Παπαδόπουλος Δ., (2010), Εισαγωγή στη χρηματοοικονομική λογιστική, εκδόσεις Γερμανός

Καλαντζής Χ., (2006), Ελεγκτική και εσωτερικός έλεγχος, εκδόσεις Business plus

Λουκάς Λουκά (2008), Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα 2009, ΤΟΜΟΣ Α΄, Εκδόσεις Παπαζήση – Globaltraining, πέμπτη έκδοση

Μπαλής Θ., (1998), Εσωτερικός έλεγχος, σύγχρονη ελεγκτική, εκδόσεις Παπαζήση

Νεγκάκης Χ., Ταχυνάκης Π., (2013), Σύγχρονα θέματα ελεγκτικής και εσωτερικού ελέγχου, εκδόσεις Διπλογραφία

Παπαστάθης Π., (2003), Ο σύγχρονος εσωτερικός έλεγχος στις επιχειρήσεις – οργανισμούς και η πρακτική εφαρμογή του, εκδόσεις ΟΠΑ

Παπαδάτου Θ., (2001), Εσωτερικός και εξωτερικός έλεγχος Ανωνύμων Εταιριών, εκδόσεις Σάκκουλα

Σακέλλης Ε, (2005), Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που Προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Εκδόσεις Ε.Σακελλή

Σιώτης Δ., Ζωϊτσάς (2010), Σύγχρονη Ελεγκτική, εκδόσεις Σοφία Α.Ε

Τσακλάγκανος Α., (2015), Εισαγωγή στην οικονομική των επιχειρήσεων, εκδόσεις Κυριακίδη

Φίλος, Λ. Ι. (2003). Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Οδηγός Πρώτης Εφαρμογής, Εκδόσεις Πάμισος

Φλιτούρης Α., (2007), Εσωτερικός και εξωτερικός έλεγχος, εκδόσεις Σταμούλη

Φυτράκης Ε., (2009), Τα ελεγκτικά σώματα της διοίκησης: θεωρία, νομοθεσία, νομολογία, εκδόσεις Νομικής Βιβλιοθήκης

Ξενόγλωσση:

DeAngelo L., (1981), Auditor size and audit quality, Elsevier

Hussainey K., (2009), The impact of audit quality on earnings predictability, Emerald

Titman S, Trueman B., (1986), Information quality and the valuation of new issues, Elsevier

Wallace W., (1980), The economic role of the audit in free and regulated markets

Duff A., (2004), Auditqual: Dimensions of audit quality, Researchgate

Garefalakis A., Mantalis G., Lemonakis C., Spinthiropoulos K., (2016) “Determinants of profitability in aviation industry of Europe and America”, International Journal of Supply Chain Management 5 (2) pp 131-137

Garefalakis A., Mantalis G., Vourgourakis E., Spinthiropoulos K., and Lemonakis C., (2016), “Healthcare Firms and the ERP Systems”, Journal of Engineering Science and Technology Review 9 (1) pp 139-144

Galyfianakis G., Garefalakis A., Mantalis G., (2017) “The Effects of Commodities and Financial Markets on Crude Oil”, Oil & Gas Science and Technology Rev. - IFP Energies nouvelles 72 (3) pp 1-10.

Tabouratzi E., Lemonakis C., Garefalakis A., (2017) “Determinants of failure in Greek manufacturing SMEs”, Corporate Ownership and Control, 14 (3) pp 45-55 (ABS 1*).

Διαδίκτυο:

https://www.standardandpoors.com/en_US/web/guest/home

<https://www.fitchratings.com/site/home>

<https://www.moody.com/>